

Glasilo občine Cerknica

Slivniški pogledi

| september 2020 | letnik 7 | številka 66 |

OBČINA
CERNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772386 019006

3 Uvodnik

4 Intervju

Aleš Kersnik

7 Izpostavljam

8 Iz občinske hiše

10 In memoriam

12 Aktualno

14 Gospodarstvo

16 Utrip

17 Ljudje med nami

Ana Porok

18 Dogaja se

22 Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz

Gora

24 Kultura in kulturniki

27 Šport

28 Obveščamo

32 Dediščina

34 Ideja za izlet

35 Notranjski regijski park

36 Evropski teden mobilnosti

38 Razgibajmo možgane

39 Napovednik

Slivniški pogledi – glasilo Občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.

Fotografija na naslovnici: pogled na Cerknjsko polje, Jošt Stergaršek

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4.050 izvodov

ISSN: 2386-0197

✉ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerknica

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

Kako do preboja iz izletniške destinacije?

📷 Ljubo Vukelič

Ravno ko smo pripravljali septembrsko številko Slivniških pogledov, sta Ministrstvo za gospodarstvo in Finančna uprava RS objavila podatke o unovčljivosti turističnih bonov. Presenetilo me je, da se je primorsko-notranjska regija znašla na predzadnjem mestu med slovenskimi statističnimi regijami. Slabši izkupiček so imeli ponudniki samo še v Zasavju. Na račune tamkajšnjih turističnih ponudnikov se je znilo dobrih 26.500 evrov, v občinah Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Postojna, Pivka in Bloke pa so domači gostje unovčili 392.458 evrov turističnih bonov. Koroška, ki se je uvrstila na mesto pred našo regijo, je imela skoraj še enkrat več izkupička, da o večmilijonskih prilivih na račun turističnih bonov na Gorenjskem in Primorskem sploh ne govorimo.

Da smo se znašli na repu, toliko bolj preseneča, ker so utrinki s terena vendarle kazali drugačno podobo. Na parkirišču na Cerkniskem jezeru ob koncih tedna sploh ni bilo mogoče dobiti prostega mesta, na Slivnici si moral čakati na prosto mizo, tudi turistični ponudniki naj bi bili z obiskom zadovoljni. Enota za turizem Notranjskega regijskega parka (NRP), ki ima pregled nad turističnim obiskom, prav tako beleži rekordno obiskanost s strani domačih gostov. Naša naravna in kulturna dediščina sta bili prepoznani kot obiska vredni, vendar jo je bila večina obiskovalcev dobrohotna gledati samo na dnevnem izletu. Naval obiskovalcev ni presenečenje – občinski javni zavod NRP načrtno razvija in promovira turistično destinacijo, povezuje ponudnike. Oči javnosti so pritegnili številni dogodki in uspešno izpeljani projekti. Samo poglejmo, koliko prispevkov o naših krajih smo lahko pretekle tedne zasledili v medijih – nacionalna

televizija je predvajala dokumentarni portret o Francu Antonu pl. Steinbergu, Društvo ljubiteljev Križne jame je bilo predstavljeno v prispevku o jamah na komercialni televiziji, novinarje je zanimal projekt ureditve biatlonskega centra, na snemanju je bila ekipa oddaje Na lepše, na svobodo smo skupaj s sedmo silo spustili velikega skovika, ki so ga našli cerkniški policisti, odprli smo novo učno pot Drvošec na Cerkniskem jezeru, gost je bil minister za okolje in prostor mag. Andrej Vizjak, ki se ni mogel načuditi lepotam naših krajev. Kako lepo je pri nas, je kamera pokazala tudi v prispevku, ki pa je sicer obelodanil enega od problemov Cerkniskega jezera – naše znamenitosti si mnogi lastijo kot javno dobro, povsem samoumevne, kraj, kjer lahko vsepovprek parkiraš, si privoščiš piknik ali divjvo vožnjo s štirikolesnikom. Ogorčena gospa se je novinarjem oglasila, ker ji je redar napisal kazen za vožnjo po Cerkniskem jezeru v času prepovedi. Ni mogla verjeti, da se ji je kaj takega pripetilo v Cerknici, ki je bila vedno tako prijazna pro bono destinacija. Upam, da kmalu ne bo več tako in bomo končno postavili vrednost našim vrednotam; saj če jih ne bomo znali spoštovati in ceniti sami, jih ne bo nihče.

Naštela sem primere dragocenih televizijskih in radijskih minut, reportaž, člankov, ki poročajo o dobrih praksah, zanimivih zgodbah in uspešnih projektih. Zlata vredna promocija, ki je očitno prepričala številne domače goste, da pridejo k nam. Škoda je, da so se po večini odločili le za dnevni obisk. Glavni izziv turističnih ponudnikov v regiji v prihodnje naj bo, kako jih s ponudbo prepričati, da ostanejo dlje. Lepa narava je veliko, ni pa vse. Veliki premiki so v smeri urejanja infrastrukture – sprehajalnih in kolesarskih poti, parkirišč, označb, kot rečeno je bilo veliko narejenega na promociji, vendarle pa manjka okrepljenih zasebnih pobud, ki bi z zgodbo, produkti, ponudbo in kapacitetami goste zadržale več dni. Še je čas za unovčenje turističnih bonov.

Maruša Opeka

Aleš Kersnik

Glasbenik in kmet. Svetovljan in podeželjan. Z zavedanjem duhovnega bogastva svojih prednikov gospodarji na Pristavi sv. Marije Magdalene na Marofu.

Gospod Kersnik, kako ste prišli na Marof?

Kot otrok sem hodil na počitnice, na zadnji ostanek nekdanjega posestva, ki ga je imela družina moje mame. Tukaj sem se počutil doma. Bila je divjina, bile so ribe, raki, malo ravbšica, malo smo gobe nabirali, tukaj so bile legende o Gradišču, o Turkih. To mi je bilo grozno zanimivo.

Takrat je bila hiša še vaša?

Do leta 1962. Potem je bila arondacija. Moj oče je bil izvrsten znanstvenik na ekonomskem inštitutu in je zastoj naredil ekspertizo, koliko bodo zaslužili z zadrugo. Ugotovil je, da bi bil tukaj proizvodni strošek za liter mleka 160 dinarjev, drugje pa samo 60. No, potem je bila denacionalizacija. Sem sem prišel 98. leta.

Koliko je posestvo veliko?

Včasih je imelo 50 hektarjev, 12 hektarjev obdelovalne zemlje, ostalo je bil gozd. Ko sem prišel sem, sem od sklada zahteval nadomestno zemljo, ne odškodnin. Ker imam rad zemljo, mi denar nič ne pomeni, razen da bi z njim lahko obnovil hišo. Zemlja je poezija, to je hrana. Tukaj so živali, živo je. Betona ne maram, beton je ubito življenje.

Sem ste prišli iz Ljubljane, z betona.

Napol sem bil v betonu, napol tukaj in tukaj sem se vedno doma počutil.

Kaj najdemo na vaši kmetiji?

Ovce. Lani so mi volkovi in šakali požrli 60 mladičev. 32 jih imam zdaj in ovna, čredo bom skušal razširiti. Imam pa zdaj samo žita, zelenjave nimam, imam pa še pol hektara sadovnjaka.

Svetovljansko življenje ste zamenjali za kmečko; ga nič ne pogrešate?

Včasih tudi, seveda. Saj sem bil vaje, da sem poleti tukaj. S Simfoničnim orkestrom RTV sem dosti po svetu hodil. Rad. Ampak to imam še raje. Je pa res, da kaj, kar sem zunaj videl, apliciram sem. Tako so tudi moji predniki živeli.

Aleš Kersnik je vrelec znanja o zgodovini, ne samo družinski.

Bili so pravniki. V družini imamo veliko pravniško tradicijo. Tudi jaz bi moral biti pravnik, šesti ali sedmi po vrsti, pa sem raje po bobnu tolkel.

» Zemlja je poezija, to je hrana.«

Iz jazza ste se izpopolnjevali v Gradcu. Ni bil jazz v šestdesetih letih nekaj bogokletnega?

Jezus, Marija, vsi so pljuvali po nas. Še v bežigrasjski gimnaziji sem bil, ko smo peš hodili na jam sessione na Bellevue. Smo kar rekli profesorju, da smo jazzerji in da nam je to največ na svetu. Starši niso imeli nič proti. Rekli so: »Delaj, kar te zanima.«

In ste.

Špital sem pri skupini Delial, občasno pri Kampiču, Sepetu, zaposlen sem bil v simfoničnem orkestru. Sodeloval sem v manjših ansamblih. No, pa s Svetlano Makarovič sem nastopal deset let, zanjo sem pisal glasbo.

Glasbo ste pisali tudi za festivale, za Slovensko popevko, Opatijo ...

Tudi ja. Rad sem veliko delal. Veselje imam z delom, naj bo to muzika ali pa zemlja. Zemlja in muzika sta zelo povezani. Kar pogledate, umetnost vedno izhaja iz narave. Že na prvih jamskih slikah so živalice, kasneje se pojavijo cvetlične girlande. Vsak umetnik je vsaj delno povezan z naravo.

Za katero pevko ste si želeli, da poje vaše pesmi?

Tatjana Gros jih je pela, Majda Sepe in Elda Viler. Ta je za interpretacijo najbolj zastopila mojo muziko. Rad imam melodijo, vižo, tako kot Italijani. Nisem nemško nastrojen. Oni imajo radi komplicirane harmonije.

Tak je Zvon ljubezni. Je zato vaša najbolj znana skladba?

Bila je najbolj popularna, sem pa še več drugih napisal, ki se mi zdijo boljše. Najboljša se mi zdi Ljubim te. To je pela Tatjana Gros. Tudi tiste, ki jih je pela Elda Viler, so mi všeč. Z Eldo sva v Nemčiji dobila nagrade. Moram povedati, da sem se leta 1978 ali 1979 spustil v pustolovščino. Plačal sem cel simfonični orkester, da smo posneli štiri komade za

festival v Nemčiji. S trakom sem moral tja priti. To me je koštalo celoletnega zaslužka na področju glasbe izven službe. No, potem nisem gori nič prodal, ker nisem znal. Nisem poznal mahinacij iz glasbene industrije, pri nas jih nihče ni poznal. Posnetke sem kasneje prodal Radiu Ljubljana. Hudo zgubo sem imel. Ampak dobil sem nagrade in dokazal, da so moje pesmi dobre! Moji starejši kolegi so mi rekli, da niso za nikamor, da naj kar neham, če mislim tako delati. Dobre skladbe so delali, bili so pa tako egoistični, da so vsakega mladega skladatelja zraven pustili enkrat in nikoli več. Da se ni reklo, da samo oni delajo. Saj nisem delal za denar, delal sem za veselje, denar pa prav pride, veste. Moj uspeh v Nemčiji jim ni bil všeč, od takrat nisem več mogel pisati za naše festivale. Vse so mi odklonili. Kako stvari grejo, sem povedal v kajtnjih, pa so mi rekli, da sem odpadnik, in je bilo konec z vsem. Malo preveč našpičen sem bil. Takrat sem začel delati s Svetlano Makarovič. Vsi vrhovi slovenske kulture so jo hodili poslušat. Gospod profesor Krek me je vprašal, če bi šel k njemu študirat. Ampak šole in profesorji bi mi vzeli veselje.

Pa vam narava lahko v celoti nadomesti potrebo po ustvarjanju?

Veste kaj, moj zagon se je ustavil. Toliko težav sem imel na glasbenih področjih, da ne morem več delati. Lahko pa, da še bo, neki vzgib mora priti. Z Bogdano Herman in Mojco Zlobko Vajgl sem naredil lep koncertni večer. Pol leta sem poslušal srednjeveško glasbo in naredil glasbo v tem stilu. Glasbo smo posneli in želeli, da bo jo kot kuliso vrteli na gradovih. Na kulturni skupnosti so rekli, da to ni nič. Zagabilo se mi je vse skupaj. Veste, današnja glasba ni nič drugega kot razpad sveta. Pri muziki mora biti misel! Kot pri človeku, imeti moraš cilj in sosledje v življenju. Za to rabiš trud in veselje.

Veliko besedil za vašo glasbo je napisala Elza Budau.

Midva sva sorodnika v svaštvu. Ona je potomka družine Dolenc z gradu Orehek. Najini mami sta bili prijateljici. Ko je izdala prvi roman, sedemnajst, osemnajst let je bila stara, so mi rekli: »Ti bo pa Elza kaj napisala.« Pa je.

Vaša mama je bila Krajčeva iz Grahovega?

Ja, mama je bila Krajčeva. Moj stari oče je bil brat Lojzeta Krajca, veleposestnika iz Grahovega. Na Dunaj je šel študirat gradbeništvo. In so bili sošolci s Cankarjem, Plečnikom, Prelovškom. Skupaj so bili na politehniku. Doma imam še ene knjige, ki jih je Cankar podpisal. Poslal jih je staremu očetu, kolegi so bili kot študentje.

» Pri muziki mora biti misel! Kot pri človeku, imeti moraš cilj in sosledje v življenju.«

Tudi priimek Kersnik je znan.

Moj oče je bil potomec Kersnikove družine z graščine Brdo pri Lukovici. No, po njih bi bil šesti ali sedmi pravnik imena Kersnik. Po plemiški strani pa so bili od leta 1630 pravniki, vojaški pravniki. S Saške so prišli. V Karlovcu so bili vojaški sodniki.

To po mami Janka Kersnika?

Tako, ja. Kar imenitni so bili. Eden je bil štajerski deželni glavar, eden poveljnik vojaške šole, eden je bil adjutant generalnega poveljnika avstrijske vojske, to se pravi cesarjevega bratranca. Ta družina je izumrla. Moje tete so si še dopisovale z njimi. Janko Kersnik je imel kanček ustvarjalnosti in je združeval gospodo in meščane. To je redek pojav pri nas.

Kako je odraščati v družini s takšnimi koreninami?

Veste kaj, edino to je, da moraš tudi sam kaj narediti. Imaš veliko več možnosti, da kaj ustvariš. Več kot drugi, ki se nimajo na kaj opreti. Tradicijo. Seveda, kdor na to kaj da. To je neka duhovna odgovornost. Brdo je bilo veliko posestvo, stara mama po mamini strani je bila pa z graščine Dol. Niso bili plemiči. Od tam je bil Franc Povše, 25 let poslanec na Dunaju. Tam je bil predsednik slovanskega kluba. Bil je prvi specialist za agrikulturo pri nas.

Ste te rodbine še povezane med seboj?

Naša najmlajša generacija niti ne. Niso šparali z otroki. Samo po Kersnikih imam 250 sorodnikov. Ko je imel naš stric na Brdu 90-letnico, nas je bilo tam par sto.

Lepo naključje je, da je na Pristavi sv. Marije Magdalene, kjer živite, živel tudi Franc Anton Steinberg.

Ja, to je pa prav naključje. Maturitetno nalogo sem delal Problem Cerkniškega jezera in okolice s posebnim ozirom na turizem. No, imel sem se priliko z mojim očetom to dosti pogovarjati. Bil je zraven pri projektu Severni Jadran. Steinbergovo knjigo iz univerzitetne knjižnice, original, sem imel doma in prevajal. Na srečo sem se nemško učil privat in znam brati gotico. 18 let star mulc ne more ne vem kaj narediti, imel sem pa le 80 tipkanih strani. V glavnem sem imel ideje, kaj bi se dalo tukaj narediti.

Temperamenten sogovornik se pogleda na zemljo, Jezero in Javornike ne naveliča.

V viziji urejenega posestva ima celo glicinija točno določeno mesto. Ima morda kdo sadiko velikega pipovca?

Ste takrat videli človeško ribico v jami pri Mariji Magdaleni?

Ja, sem videl, in to črno in mi niso hoteli tega priznati. So rekli, da te ni. V šoli so se mi vsi smejali. Naši jamarji so v jami potem našli belo, mogoče je še kakšna črna. Videl sem jo okoli enih, dvanajstih, ko je bil mir. Rekel sem si: »Kako, človeška ribica pa črna?« V družini smo se zanimali za jame, malo smo jih obiskovali, na revijo Proteus sem bil naročen. Bratranec moje mame je bil Adolf Šerko mlajši. On je bil prvi direktor Inštituta za raziskovanje krasa. Na poroki moje mame je imel v cerkvi goža ovitega okoli sebe. Pa je rekel: »Pozdrav s Slivnice.« Malo poseben je bil. Z njim so imeli hude štose. Ko je sem na Marof prišel, je kar gade ven vlekel iz žepov. Na pike je bil že imun. »Agica,« je rekel moji

mami, »te bo parkrat pičilo, pa ne bo nič hudega več, boš imela svoj serum.«

Kaj želite s posestvom?

Glejte, pod hišo sem že naredil, da je kot mali amfiteater. Rad bi naredil mali prihišni francoski parkec. Spodaj pa malo travniško poljano, kjer bi imel rože, pušpan, pristrizen v like. Rad bi obnovil del nekdanjega ribnika pod hišo. Videti je, kje je bil. Veste, Steinberg piše, da je samo žive ribe vzela, ki mu jih je dal opat, da jih bo dal v ribnik za postni čas. Želim si, da bo moj vnuk, tudi če bo kaj drugega študiral, imel status kmeta, skrbel za zemljo, da bo obdelana. Če ne bo hotel, se tukaj lahko naredi gostinski objekt. Tukaj je bila gostilna 150 let, prej pa graščina. Če bom adaptiral, bom tako, da bo objekt lahko takoj v taki funkciji.

Misliti moraš naprej. Ker ni bilo lastništvo posestva med sorodstvom jasno, upam, da zdaj bo, se ni dalo nič narediti.

Kakšen odnos imamo Notranjci do dediščine?

Grozoten. Tukaj je toliko dediščine na kupu, da bi iz nje lahko naredili malo kraljestvo. Imamo več gradišč, iz katerih bi lahko naredili posebno ponudbo. Že samo Križna gora, tam so taki kamni! Megalitske strukture, pa tega nobeden ne vidi. Njihova lastna teža jim ne omogoča sesutja. Drugod so bolj nasipi. Že ta pristava je bila prvič omenjena leta 1380, ko so Šteberški prodali Postojno. Veliki Paracelsus je tukaj hodil. Tukaj je bila glavna cesta. To je bila patriarhova pot, od Loža je šla v Oglej. Tukaj so gradovi, Coprniška jama, kjer se je kondenz delal in se je kadilo iz nje. Vrli Martinjci so jo zamašili s kamenjem, da ne bi coprnice več kuhale. Eden se je skotalil vse do cerkovnikove hiše v vasi. So rekli: »Premalo smo molili, dajmo še.« In so jo zamašili. Denar bi dal, da dajo tiste kamne ven, da bi se spet kadilo iz nje. Taka atrakcija bi to bila, vsi bi jo slikali. Tega je toliko! Ampak vse je treba povezati v celoto in ljudi toliko izobraziti, da ne bodo rekli: »Ah, saj to ni nič.«

Za geslo iz križank gotovo ne moreva reči, da ni nič. Slovenski glasbenik Aleš Kersnik?

Alo. Saj sem bil zelo popularen včasih, ljudje so me kar poznali. Veste, to je zadnji rep nekdanje slave.

Zdravstveno vzgojni center Cerknica

vam ponuja brezplačne preventivne delavnice za odrasle

SPOPRIJEMANJE

- s stresom
- s tesnobo
- z depresijo

- Življenjski slog
- Dejavniki tveganja
- Tehnike sproščanja
- Ali sem fit?

DELAVNICE

- Zdravo hujšanje
- Opuščam kajenje
- Zdrava prehrana
- Gibam se

Individualno svetovanje (Opustitev kajenja)

Zdravstveno vzgojni center
tel.: 01/70 50 150
e-mail: irena.svet@zd-cerknica.si
Cesta 4. maja 17, 1380 Cerknica

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Svečanost ob novi učni poti Drvošec

21. avgusta je minister za okolje in prostor mag. Andrej Vizjak obiskal občino Cerknica in Notranjski regijski park (NRP). Sprejela sta ga župan Marko Rupar in direktor NRP Matevž Podjed, ki sta mu predstavila trenutne dejavnosti in tudi prihodnje načrte.

Minister pa je imel še eno pomembno nalogo – učna pot Drvošec, ki poteka po neokrnjeni naravi Cerkniškega jezera, je po prerezanem traku tudi uradno odprta. Pot je v eno smer dolga 3,7 kilometra. Poteka od požiralnikov Rešeto in se konča dobrih 500 metrov pred mostom pred vasjo Otok. Ob poti je 26 klopi, enajst interpretacijskih točk, 33 usmerjevalnih stebričkov in 600 tablic z informacijami, ki popestrijo sprehod. Najdragocenejši so razgledi z opazovalnic Kuharca, Klejni vrh in desetmeterskega stolpa Otočec. Od same idejne zasnove do izgradnje, ki so jo začeli 1. oktobra 2019, je pri nastajanju poti sodelovalo 50 ljudi, katerih trud in prizadevnost je direktor NRP posebej pohvalil.

Kako veličastne razglede pot ponuja, so se lahko prepričali številni gostje z okoljskega ministrstva, projektni partnerji, predstavniki občinske uprave, novinarji. Cerkniško polje je nudilo čudovito kuliso kratkemu kulturnemu programu, ki sta ga oblikovala dijakinja umetniške gimnazije v Kopru **Neža Gorup** z violino in dramski igralec **Žan Koprivnik** kot Janez Vajkard Valvasor, povezovala pa ga je **Maruša Mele Pavlin**. Minister, župan in direktor so nagovorili zbrane. Skupna točka njihovih nagovorov je bilo zadovoljstvo, da Cerkniško jezero dobiva podobo, ki si jo kot naravno

čudo globalnega pomena zasluži in je rezultat projektnega sodelovanja različnih institucij.

Učna pot Drvošec sta omogočila projekta LIFE Stržen in Kras.Re.Vita. Celoten projekt Kras.Re.Vita je vreden 4.895.204 evre, LIFE projekt pa 3.820.163 evrov. LIFE Stržen je v višini 75 odstotkov financirala Evropska unija, 20 odstotkov je prispevalo ministrstvo za okolje in prostor, preostalo pa Občina Cerknica, projektni partnerji in lokalna podjetja.

Ministru je **Irena Likar**, vodja projekta LIFE Stržen, v sejni sobi občinske hiše predstavila potek renaturacije, ki bi si jo morali sicer ogledati na terenu, vendar vodostaj jezera ne dopušča tako ogleda kot tudi ne nadaljevanja del. Irena Likar je poudarila, da bodo morali z izkopom najverjetneje nadaljevati prihodnje leto. Minister je predstavitev spremljal z zanimanjem in dal jasno sporočilo, da bo država tudi v prihodnje podpirala naravovarstvene projekte. Župan Marko Rupar je ob vsem tem poudaril, da je treba s pogovori iskati skupne poti. »To je pravi pristop, ki vsem prinese veliko zadovoljstva,« je povedal. Občina Cerknica in NRP bosta morala z ministrstvom in pristojnimi institucijami v prihodnje rešiti še nekaj odprtih tem glede lastništva parcel v Ribiškem kotu, ureditve ceste od Dolenjega Jezera do Otoka in upravljanja Rakovega Škocjana.

Strani ureja: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Sofinancirano cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) se Slovenija po obolevnosti za klopnim meningoencefalitisom (KME) uvršča med najbolj ogrožena območja v Evropi. Pojavlja se žariščno, več kloпов je do 600 metrov nadmorske višine, v višjih legah pa njihovo število upada.

Najvišja obolevnost je na Gorenjskem, Koroškem in Notranjskem. Po zadnjih podatkih, ki jih je objavil NIJZ, je v občini Cerknica obolevnost KME skoraj štirikrat višja, kot je slovensko povprečje. Bolezen se prenaša z vdomom okuženega klopa. KME lahko pusti trajne posledice, kot so zmanjšana koncentracija, prizadetost gibalnih sposobnosti, pareze, ohromelost. Najučinkovitejši zaščitni ukrep je cepljenje. Delež cepljenih v Sloveniji je zelo nizek. Po podatkih iz leta 2014 se redno cepi le 7,5 odstotka prebivalcev.

Za zmanjšanje obolevnosti s KME je Občinski svet Občine Cerknica sprejel odločitev, da se v okviru Rebalansa proračuna za leto 2020 (objavljen v Uradnem listu RS št. 100/2020 z dne 16. 7. 2020) rezervirajo sredstva za sofinanciranje cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu.

Iz občinskega proračuna se bosta posameznemu občanu, ki ima stalno bivališče v občini Cerknica, sofinancirala dva odmerka – prvi in tretji odmerek cepiva. Za uspešno zaščito so potrebni trije odmerki cepiva – prvi odmerek bo financiran iz proračuna, drugi odmerek mora biti opravljen štirinajst dni po prvem in ga plača občan sam. Tretji odmerek sledi po letu dni in ga financira Občina Cerknica iz občinskega proračuna.

Občani se lahko cepijo proti klopnemu meningoencefalitisu v Zdravstvenem domu Cerknica po predhodni najavi pri svojem osebnem zdravniku od druge polovice septembra dalje. Pri tem morajo predložiti svojo osebno izkaznico. Občani, ki nimajo izbranega osebnega zdravnika v občini Cerknica, se za cepljenje lahko naročijo glavni sestri

Sonji Kraševc ob ponedeljkih dopoldan ali ob četrtek popoldan na telefonski številki 01 709 01 49. Sofinancirano cepljenje se izvaja do porabe sredstev, sprejetih v Rebalansu proračuna Občine Cerknica za leto 2020.

Občani, ki v letu 2020 dopolnijo starost treh let ali 49 let, so upravičeni do brezplačnega cepljenja na podlagi nacionalnega programa. Stroške cepljenja krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, zato naj se upravičeni občani poslužujejo tega cepljenja.

Župan **Marko Rupar** je glede na skrb vzbujajoče podatke o obolevnosti občinskemu svetu predlagal sofinanciranje cepljenja, saj je prepričan, da bodo s tem pripomogli k boljši informiranosti in zmanjšanju obolevnosti za KME v občini Cerknica.

Priprave na gradnjo kanalizacije

Občina Cerknica načrtuje izgradnjo kanalizacije na Uncu, v Slivich in Ivanjem selu. Kanalizacija bo priključena na obstoječo čistilno napravo na Rakeku, ki je projektirana za 4.000 populacijskih ekvivalentov. S projektom želi Občina Cerknica kandidirati za neizkoriščena kohezijska sredstva iz veljavne finančne perspektive. »Evropska sredstva so edina možnost, da naselja priklopimo na kanalizacijo, saj projekta iz občinskega proračuna ne bomo mogli financirati,« je poudaril župan **Marko Rupar**. Trenutno se pripravlja projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja. Na sedežu Občine Cerknica in na spletni strani www.cerknica.si so objavljene predvidene trase kanalizacije, ki so bile predstavljene tamkajšnjim krajanom. Pri trasah so že vključene pripombe, podane na predstavitev projekta na Uncu in v Ivanjem selu.

Župan pričakuje, da bi gradbeno dovoljenje lahko dobili že letos; če bi bila Občina Cerknica uspešna še pri dodelitvi sredstev, pa bi bili Unec, Slivice in Ivanje selo na kanalizacijsko omrežje lahko priključeni v prihodnjih dveh oziroma treh letih. ■

Svetniki potrdili rebalans proračuna

9. julija so se svetniki občinskega sveta Občine Cerknica zbrali na 12. redni seji. Potrdili so rebalans proračuna, ki je usklajen z novo višino povprečnine. Vlada je namreč konec aprila določeno povprečnino za leto 2020 v višini 589,11 evra nadomestila s 623,96 evra na prebivalca.

To za Občino Cerknica pomeni za 454.121 evrov višje prihodke, kar bo pomembno vplivalo na občinske projekte.

Občina se je odločila, da bo z rebalansom del sredstev med drugim namenila nakupu snežnega topa za zasneževanje površin nastajajočega biatlonskega centra za Centrom starejših Cerknica, subvencioniranju cen za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode za gospodinjstva in nadaljevanju rekonstrukcij Ljubljanske ceste in ceste skozi Begunje.

Svetniki so pohvalili tudi odločitev občinske uprave, da občankam in občanom omogoči brezplačen prvi in tretji odmerek cepiva proti klopnemu meningoencefalitisu.

Točka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi Javnega podjetja Komunala Cerknica je bila zaradi nekaterih nejasnosti na pobudo stranke Naša Notranjska umaknjena z dnevnega reda. So se pa svetniki v okviru razprave o predlaganem dnevnem redu na kratko seznanili s težavami Občine Cerknica pri zagotavljanju pravične obravnave solastnic javnega komunalnega podjetja. Župan **Marko Rupar** je poudaril, da si že leta želi konstruktivne rešitve, a Občina Loška dolina ni izkazala nikakršnega interesa, da bi rešili odprta vprašanja.

Na dnevnem redu so bila tudi letna poročila javnih zavodov za leto 2019 – Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica, Vrtca Martin Krpan Cerknica in Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica. Poveljnik občinskega štaba Civilne zaščite Cerknica **Matjaž Knap** pa je predstavil Poročilo o epidemiji covid-19 v občini Cerknica, ki je pokazalo, da so vse pristojne službe v času epidemije zgledno sodelovale, pravočasno obveščale in pomagale občankam in občanom. ■

Kmalu novo parkirišče

V petek, 18. septembra, bo potekalo svečano odprtje parkirišča P + R pri osnovni šoli v Cerknici. Dogodek sovпада z Evropskim tednom mobilnosti, ki ga bomo letos obeležili tudi v cerkniški občini in med drugim poudarja pomen uporabe javnega prevoza.

Izgradnja parkirišča se je začela v juliju, dobra dva mesca pozneje pa se bo Cerknica lahko že pohvalila s sodobnim P + R parkiriščem z avtobusnim postajališčem z nadstrešnico in javnim straniščem. V okviru naložbe, ki je vredna 400.000 evrov, se bodo uredili še javna razsvetljava in vsi priključki za organizacijo prireditev. Občina Cerknica tako ne dobiva samo parkirišča, ampak tudi nov prireditveni prostor. Izvajalec je konec avgusta v sklopu naložbe začel tudi z ureditvijo avtobusnega postajališča z nadstrešnico za šolske prevoze in obračališča za avtobuse na Bloški Polici. Dela bodo končana do sredine oktobra. ■

Urejanje garderob se nadaljuje

Decembra 2018 se je končala prva faza urejanja garderob pri nogometnem igrišču Rakek, v okviru katere so bila izvedena gradbena in krovna dela. V teh dneh se bo začela druga faza urejanja, ki vključuje opremljanje objekta s straniščem, tušem, prostoroma za nogometaše in shranjevanje opreme. Celotna naložba, ki jo bo Občina Cerknica krila iz proračuna, je vredna 120.000 evrov; letos je bilo namenjenih 45.000 evrov. Občina se trudi, da bi različnim športnim dejavnostim omogočila čim boljše pogoje dela, zato so v občinski upravi toliko bolj ogorčeni, ker se na športnih in otroških igriščih pojavlja toliko vandalizma – uničene ograje, polomljena igrala, odtujena oprema. Na mestu je poziv občankam in občanom k odgovornemu ravnanju, saj odprava škode pomeni dodatne izdatke, ki bi jih lahko sicer namenili novi opremlitvi. ■

In memoriam: Bogdan Urbar (1961–2020)

V soboto, 4. julija, so se svojci in prijatelji na pokopališču na Rakeku poslovili od sociologa in zgodovinarja **Bogdana Urbarja** (1961–2020), ki je pomembno zaznamoval društveno, politično, kulturno, športno sfero v občini Cerknica in širše. Občina Cerknica ga je leta 2019 za njegov prispevek nagradila tudi z zlatim taborskim znakom.

Bogdan Urbar je bil na številnih področjih dejaven že med šolanjem v osnovni šoli na Rakeku. Svoje organizacijsko znanje in izkušnje si je v treh šolskih letih med 1973/74 in 1975/76 nabiral kot predsednik šolskega športnega društva Škocjan Rakek. V tem obdobju se je izoblikovala tudi njegova poznejša dejavnost na jamarskem, nogometnem, košarkarskem, gasilskem in organizacijskem področju.

V šolskem letu 1976/77 je nadaljeval šolanje na vojaški gimnaziji v Ljubljani. Aktiven je bil v šolskem športnem društvu in pri tehničnih dejavnostih, vključeval pa se je tudi v delo lokalne skupnosti. To je pomembno vplivalo na njegovo poznejše delo v Zvezi organizacij za tehnično kulturo Slovenije in v občini Ljubljana – Bežigrad. Po končanem šolanju se je leta 1980 zaposlil v podjetju KLI Logatec, kjer je deloval do odhoda na služenje vojaškega roka leta 1982. Po vrnitvi s služenja vojaškega roka se je zaposlil v DO Varnost TOZD Varovanje premoženja Ljubljana – Bežigrad, leta 1986 pa je odšel na profesionalno mesto predsednika občinske mladinske organizacije, kjer je bil do leta 1991, ko se je zaposlil kot sekretar Izvršnega sveta SO Ljubljana – Bežigrad. To dolžnost je opravljal do reorganizacije lokalne samouprave v Ljubljani, potem pa je od začetka 1995 do konca junija 1996 prevzel vodenje oddelka za splošnopravne zadeve v okviru UE Ljubljana, Izpostava Ljubljana – Bežigrad. Na Občini Cerknica je bil direktor občinske uprave, podžupan, v času od leta 1994 do 2008 pa član občinskega sveta. Zadnja leta je bil zaposlen v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica, kjer je skrbel za domoznansko zbirko. Bil je tudi koordinator Sveta za kulturo Občine Cerknica.

V gasilske vrste je vstopil leta 1973 kot član podmladka Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Rakek. Pozneje je bil aktiven član in tudi predsednik PGD Unec. V času njegovega predsedovanja so na Uncu uredili Maistrovo dvorano za 150 obiskovalcev, spomenik generalu Maistru in okolico doma s športnim igriščem. V organizaciji Notranjskega domoljubnega društva general Maister Unec je uvedel Maistrove večere. Kot član Zveze za tehnično kulturo Slovenije je bil pomemben oblikovalec številnih projektov s področja

© Ljubo Vukelič

znanja in znanosti med mladimi. Z njegovo pomočjo je bilo ustanovljeno Notranjsko društvo za tehnično kulturo Rakek. Je avtor petih knjig, letos pa je načrtoval izid monografij o Rakovski četi ter slovenskem taborskem gibanju in cerkniškem taboru. Podpisan je pod več kot 450 člankov in razprav, od katerih jih je 128 vnesenih v informacijskem sistemu Cobiss.

Bogdan Urbar se je kot aktiven član Nogometnega kluba Rakek in Košarkarskega kluba Cerknica vključeval tudi na področje športne dejavnosti. V monografijah Začetki nogometa in športne dejavnosti med Javorniki in Slivnico: 1926–1955 in Nogomet in športna dejavnost med Javorniki in Slivnico: 1956–1985 je prepletel ljubezni do športa in raziskovanja.

Od leta 1974 je bil član Jamarskega društva (JD) Rakek, pa tudi predsednik in častni član. Bil je tudi predsednik Jamarske zveze Slovenije in prispeval k vzpostavitvi Jamarske reševalne službe. Ob sprejetju v Svetovno speleološko zvezo (UIS) je bil akreditirani član Izvršnega biroja in komisije za zgodovino.

Opravi je vrsto usposabljanj s področja zaščite in reševanja. Bil je tudi poveljnik Občinskega štaba Civilne zaščite občine Cerknica. Prejel je znak Civilne zaščite RS.

V času epidemije je bil član Regijskega štaba civilne zaščite za Notranjsko. Prek medijev nam je naročal, naj ostanemo ljudje in naj bo koronavirus priložnost, da se posvetimo sebi in bližnjim. Kot predanega, optimističnega, razmišljujočega in preprostega se ga bomo spominjali tudi občanke in občani, ki se Bogdanu Urbarju iskreno zahvaljujemo za njegov prispevek občini Cerknica.

Maruša Opeka

Bogdanu v spomin

Nepričakovano, in mnogo prezgodaj, je prenehalo biti srce Bogdanu Urbarju – našemu dolgoletnemu sodelavcu, tovarišu in prijatelju. Slovo od njega nas je doletelo kot strela z jasnega. Zaradi nesrečnih protivirusnih omejitev se nismo utegnili niti pošteno posloviti. Bogdana nam je preprosto vzelo čez noč.

Bil je velik človek – pošten, umsko obdarjen, izjemno duhovit in komunikativen, globoko predan humanim vrednotam, kot so družbena enakost, tovarištvo, nacionalna zavest. Verjel je v iskreno domoljubje. Duh teh vrednot je bil opazno vtkan v vse pore njegovega delovanja. Navduševal je z nalezljivim optimizmom in neusahljivim ustvarjalnim zagonom. Pri svojem delu je bil neverjetno vztrajen in dosleden. Uspevalo mu je skoraj vse, česar se je loteval. Marsikdaj tudi to, kar se je na videz zdelo neverjetno in nemogoče! Bil je neusahljiv vir novih zamisli in gonilna sila njihovega uresničevanja. Nikoli ni bil pasiven opazovalec! Spominjali se ga bomo kot neumornega deloholika, ki ga je zmogla ustaviti le prezgodnja smrt.

Za Bogdanom ostajajo neizbrisne sledi njegovega vztrajnega dela. A za njim ostaja zapuščina, ki tudi moralno zavezuje. Da se njegovo delo nadaljuje in izpeljejo zamisli, za katere mu je žal zmanjkalo časa.

Unčani so danes lahko upravičeno ponosni, da se v njihovem majhnem kraju že celo stoletje ohranja spoštljiv spomin na častno dediščino Rudolfa Maistra in njegovih borcev. Veliko zaslug za to gre nedvomno prav Bogdanu. Bil je duša in srce unškega domoljubnega društva general

Maister. Začel je kot ustanovni član podružnice ljubljanskega društva General Maister (2000). Podružnica je leta 2007 prerasla v samostojno Notranjsko domoljubno društvo general Maister Unec. V društvu je bil Bogdan formalno »le podpredsednik«. A, kot seveda vemo, je dejansko bil glavni vsebinski motor tega društva. Zato mu gre velik delež zaslug pri zavidljivih uspehih, ki jih je društvo doseglo.

Z domoljubnimi manifestacijami je Bogdan začel že kot predsednik unškega gasilskega društva. Bil je pobudnik in tvorec izredno plodnega sodelovanja med unškimi gasilci in domoljubnim društvom general Maister. Bogdan ima zasluge za postavitve spomenika Rudolfa Maistra na Uncu in poimenovanje Maistrove dvorane v gasilnem domu. Tudi obnova podružnične šole na Uncu in njeno poimenovanje po Rudolfu Maistru sta predvsem Bogdanova zasluga. Bil je pobudnik Maistrovega memoriala za pionirje – gasilce in organizator javnih Maistrovih pohodov. Z njegovim posredovanjem je bila v Maistrovi dvorani na Uncu postavljena stalna razstava o življenju in delu Rudolfa Maistra. V isti dvorani je Bogdan organiziral in uprizoril prve znamenite Maistrove večere. Ti večeri so pozneje prerasli v odmevno občinsko kulturno prireditev. Bogdan nam je podaril več kot dvajset teh prelepih večerov.

Odšel je mnogo prekmalu in veliko besed je ostalo neizrečenih; je pa Bogdan s svojimi nasveti in modrostjo v vsakem izmed nas pustil del sebe. In vsak je ob tem postal bogatejši in nekoliko modrejši. Tako spomin na Bogdana živi in varno ostaja med nami – za vedno.

Za Notranjsko domoljubno društvo Arne Kozina

Poglobljena osamljenost v času koronavirusa

Zaradi spleta oziroma družbenih omrežij se lahko zdi, da osamljenost v družbi ne obstaja, a je velik, toda podcenjen problem. Nekatere raziskave govorijo, da naj bi bili posamezniki v sodobnem času bolj osamljeni kot kadarkoli prej, karantena zaradi koronavirusa pa je osamljenost le še poglobila, posebej pri starejših, čeprav lahko osamljenost doleti katerokoli starostno skupino.

Osnovno poslanstvo domov okrnjeno

Konec leta 2018 je bilo v Sloveniji po podatkih Skupnosti socialnih zavodov Slovenije 59 javnih zavodov in 43 izvajalcev s koncesijo, ki so omogočali institucionalno varstvo starejših. V domovih za starejše je bilo na voljo 21.063 mest. Osnovno poslanstvo domov je izvajanje institucionalnega varstva za starejše, ki je namenjeno odpravljanju osebnih stisk in težav oseb, starejših od 65 let, in drugih oseb, ki zaradi bolezni, starosti ali drugih razlogov ne morejo živeti doma. Domovi tako nadomeščajo ali dopolnjujejo funkcije doma in lastne družine z nudenjem bivanja, organizirane prehrane, varstva in zdravstvenega varstva.

Koronavirus je že februarja začel omejevati izvajanje osnovnega poslanstva domov za starejše, saj so bili več mesecev zaprti za obiske: »Obdobje, ki je vsaj delno za nami, je našim stanovalcem za določen čas odvzelo stike in druženja s svojimi najbližjimi,« mi pove direktorica DEOS Centra starejših Cerknica **Biserka Levačič Nelec**. »Da bi bile stiske stanovalcev zaradi tega čim manjše, smo zaposleni hitro prilagodili svoj koncept dela in ga v večini usmerili v individualno obravnavo stanovalcev.« Dejavnosti in družabno življenje so v tem času potekali malo drugače kot pred epidemijo. »Zaposleni smo se vključevali v različne aktivnosti, ki so potekale večinoma individualno, po sobah stanovalcev in pa po enotah v manjših skupinah ob upoštevanju ustrezne razdalje med posameznim stanovalcem. Skrbeli smo za občutek domačnosti in varnosti, trudili smo se ohraniti kondicijo, telovadili smo na prostem in na balkonih, veliko smo se pogovarjali, tudi kaj zapeli, pripravljali smo si zdravo hrano, razvajali smo se s potujočim velnesom in dobro kavo, reševali smo križanke, pisali smo pisma in kartice svojcem. Ob lepem vremenu smo izkoristili vsako priložnost, da smo bili čim več na svežem zraku in soncu. Tiste stanovalce, ki sami niso mogli na sprehod, smo odpeljali zaposleni.«

Da so stanovalci tudi v času karantene ohranili stike in se videli s svojimi bližnjimi, so jim v DEOS Centru starejših Cerknica omogočili videoklice prek različnih mobilnih aplikacij. Omogočali so jim tudi neomejene klice in stike prek elektronske pošte, svojcem so tiskali in pošiljali fotografije. »Utrip življenja in preživljanje vsakdana stanovalcev smo redno objavljali na spletni strani in tudi na ta način sporočali svojcem, da so njihovi bližnji dobro.« Še posebej so bili pozorni na individualne potrebe posameznega stanovalca in poskrbeli tudi za drobne potrebščine in priboljške iz trgovine. »Naši stanovalci so se ob tem počutili dobro,

pogrešali pa so zunanji svet, sproščenost, objeme in dotike svojih najdražjih.«

»Prijatelji srca«

Stanovalcem brez svojcev v DEOS Centru starejših Cerknica tudi izven izrednih razmer posvečajo dodatno pozornost. »Zavedajoč se izredne potrebe starega človeka po pristnem medčloveškem odnosu, smo pred leti pričeli s projektom »Prijatelji srca«, ki temelji na sodelovanju zaposlenih, stanovalcev in svojcev. To pomeni, da zaposleni prejme »prijatelja srca« med stanovalci in mu v določenem obdobju posveti določeno število ur. Zadeva ne temelji na prostovoljstvu, saj prostovoljstvo izvajamo sočasno, ampak temelji na odnosu zaposlenega in stanovalca med delovnim časom. V času tega druženja se »prijatelja srca« pogovarjata, gresta na sprehod, na kavico, po nakupih ... in se ne posvečata »službenim« opravilom.« Cilj je povezovanje zaposlenih in stanovalcev, ki vzpostavita poglobljen, prijateljski odnos.

»Biti sam ne pomeni biti osamljen,« poudari direktorica.

Biti sam proti osamljenosti

»Biti sam ne pomeni biti osamljen,« poudari direktorica. »V našem centru je kar nekaj starostnikov, ki se ne družijo z drugimi, pa zaradi tega niso osamljeni.«

Direktorica meni, da je osamljenost v starosti že tako povezana z izgubo bližnjih oseb in redkejšimi socialnimi stiki, a po njenem mnenju ni vedno oz. vselej odvisna od pomanjkanja neposrednih stikov z ljudmi. Omenjeno mi potrди tudi 85-letna **Julijana Hvala** z Dolenjega Jezera, ki od moževe smrti že skoraj leto dni živi sama. Na moje vprašanje, ali se kdaj počuti osamljeno, enoznačno odgovori: »Ne.« In nadaljuje: »Tako se zaposlim, toliko dela imam, da se nikoli ne počutim osamljene. Čez dan malo pospravljam, delam gospodinjska opravila, pred spanjem vedno posesam, potem čitam in po 23. uri gledam fotografije ...« Sin, ki živi v drugi občini, jo z družino obišče

najmanj dvakrat tedensko, kar pa je v času, ko je bila zaradi koronavirusa v veljavi prepoved prehajanja med občinami, zelo pogrešala. »Dokler si nista snaha in sin uredila dovoljenja, je bilo kar hudo. Bilo me je strah, kaj bo z mano, kaj bo, če bomo zboleli ...« Sogovornico najbolj moti to, da nima lastnega prevoza. »Veste, jaz moram po vse stvari v Cerknico, po vseh opravkih, doma nimam več vrta. In vožnja pa je problem. Vozniškega dovoljenja pri 80. letih nisem obnovila. Sem imela poškodovano nogo in nisem se počutila več varno, da bi vozila. Pa tudi mož je imel vozniško dovoljenje, nisem pomislila, kaj bo, če ga ne bo ...« Pri vožnji po opravkih ji poleg sina in snahe zelo pomaga Zavod Sopotniki, ki deluje tudi v Cerknici. Njihove usluge koristi dvakrat tedensko: »So rekli, da se priporoča, da se jih pokliče do dvakrat tedensko, več raje ne.« Zavod Sopotniki, zavod za medgeneracijsko solidarnost, želi z medgeneracijskim sodelovanjem preprečiti ali prekiniti izoliranost in osamljenost starejših prebivalcev predvsem iz manjših, odročnejših krajev. Julijana Hvala je z delovanjem Zavoda Sopotniki zelo zadovoljna: »To so zelo prijazni ljudje. Res prijazni. Pokličeš jih, ob uri te pridejo iskat, peljejo te, počakajo ... Šofer je zelo prijazen ...«

Pomoč na domu

Ena izmed oblik pomoči starejšim je tudi pomoč na domu. Na Centru za socialno delo (CSD) Primorsko-Notranjska, Enota

Cerknica to storitev nudijo 52 uporabnikom v občini Cerknica, dvanajstim v občini Loška dolina in petim v občini Bloke. Storitev vključuje pomoč pri temeljnih dnevni opravilih (pomoč pri oblačenju, umivanju, hranjenju ...), gospodinsko pomoč (prinašanje in priprava obroka in nabava živil, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega prostora, postiljanje) in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (vzpostavljane socialne mreže z okoljem, spremljanje pri nujnih obveznostih, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca). Upravičenci so starejše osebe nad 65 let, osebe s

» Starejši z njimi zelo radi poklepetajo, jim povedo svoje zgodbe in stiske.«

statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege, kronično bolne osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja in hudo bolan otrok ali

otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju. »To storitev največ koristijo starejše osebe nad 65 let in povpraševanje po tej pomoči se povečuje,« pove **Brigita Knavs** iz CSD Primorsko-Notranjska, Enota Cerknica. »Na področju storitve pomoči na domu je zaposlenih deset oskrbovalk, ki na terenu opažajo poleg vseh povečanih potreb pri osnovni oskrbi tudi osamljenost starejših,« doda. Na CSD Primorsko-Notranjska, Enota Cerknica, opažajo, da je uporabnikom pomemben že sam stik oziroma prihod oskrbovalke v hišo. Starejši z njimi zelo radi poklepetajo, jim povedo svoje zgodbe in stiske.

Hyundai

TOP 20

Preverite današnjo ponudbo na www.Hyundai-TOP20.si

Top ponudba. Top cene. Top financiranje. Obvezno in kasko zavarovanje za samo 1 euro.*

5 GARANCIJE

8 GARANCIJE NA BATERIJO

Povprečna poraba goriva: 0,0 - 8,5 l/100 km, emisije CO₂: 0,0 - 179 g/km.

Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povzračenim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slike so simbolne. Akcija velja do razprodaje zalog. Več informacij vezanih na akcijsko ponudbo je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. *Velja v primeru nakupa preko Hyundai financiranja. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si. Kupci ste avtomobilski blagovni znamki Hyundai podelili priznanje BestBuy Award MILLENNIALS – najboljša razmerje med ceno in kakovostjo na slovenskem trgu. Vir: <http://www.bestbuyaward.org/slovenia-619XWBB>. *Akcijske ponudbe niso združljive.

Avtohiša Zalar d.o.o., Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče, 01 7881 999,
031 331 920, www.avtohisazalar.si, servis@avtohisazalar.si

Vir: AJPES, Izpostava Postojna

Poslovanje družb in samostojnih podjetnikov v letu 2019

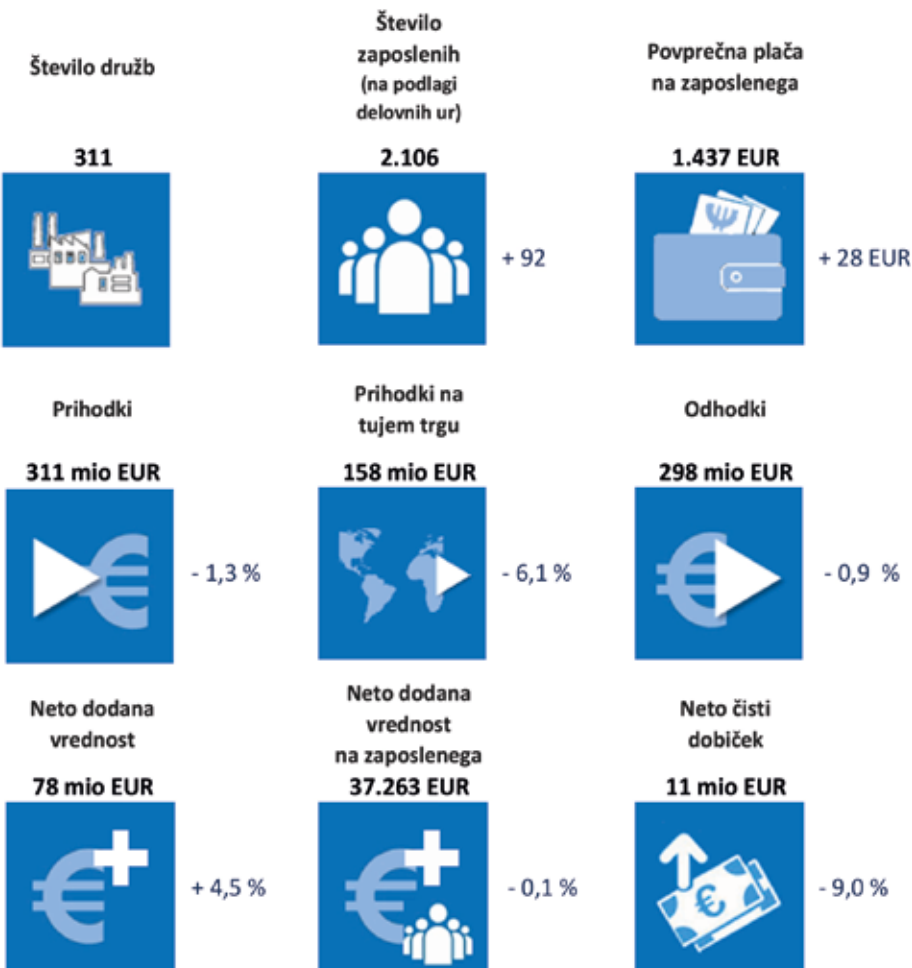
Agencija Republike Slovenije (RS) za javnopravne evidence in storitve (AJPES), Izpostava Postojna, je v začetku julija pripravila informacijo o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov posameznikov in zadrug v primorsko-notranjski regiji v letu 2019.

Informacija obsega poslovni izid in premoženjsko-finančni rezultat družb, podjetnikov in zadrug, ki imajo sedež na območju šestih občin primorsko-notranjske regije: Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka in Postojna. Podlaga za pripravo so podatki iz letnih poročil za lansko leto, ki so jih družbe, podjetniki in zadruge v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah za namen državne statistike predložili AJPES do 1. junija 2020. Rok predložitve letnih poročil je v letu 2020 zaradi razglašene epidemije za dva meseca podaljšal Zakon o interventnih ukrepih.

Družbe primorsko-notranjske regije so v letu 2019 poslovale pozitivno, imele so 60.389 tisoč evrov čistega dobička. V primerjavi z letom 2018 se je neto čisti dobiček zmanjšal za 2,6 odstotka. Rast družb se je v primerjavi s preteklimi leti nekoliko upočasnila. Na poslovanje

© Ljubo Vukelič

Pomembnejši podatki iz letnih poročil za leto 2019 za občino Cerknica (vir:AJPES)

gospodarstva v regiji so najbolj vplivale velike družbe, ki so ustvarile 24.810 tisoč evrov neto čistega dobička. Med občinami so v letu 2019 najbolj poslovale družbe v občini Postojna, ki so imele 22.233 tisoč evrov čistega dobička v regiji.

Družbe v regiji so skupno zaposlovale 8.784 delavcev, kar je 3,6 odstotka več kakor v letu 2018. V občini Cerknica je 311 družb zaposlovalo 2106 delavcev (na podlagi delovnih ur). Njihova povprečna plača je bila 1437 evrov.

Na območju primorsko-notranjskih občin je podatke iz letnih poročil za leto 2019 AJPES predložilo 1.489 podjetnikov. Po podatkih Poslovnega registra Slovenije je bilo v letu 2019 na območju primorsko-notranjske regije novih 355 podjetnikov, izbrisanih pa 291 podjetnikov. Tudi podjetniki primorsko-notranjske regije so v letu 2019 poslovali pozitivno. Podjetnikov neto dohodek je znašal 9.310 evrov in je bil v primerjavi z letom 2018 manjši za 2,5 odstotka.

V cerkniški občini je 304 samostojnih podjetnikov zaposlovalo 192 ljudi, kar je 30 več kot leta 2018. Skupno so ustvarili 1,6 milijona evra neto podjetnikovega dohodka, kar je 10,4 odstotka manj kot v letu 2018.

Vir: RRA Zeleni kras

Podpora za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov

17. avgusta je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano objavilo šesti javni razpis za podukrep 4.2 Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov za leto 2020, katerega namen sta povečanje dodane vrednosti in spodbujanje trženja kmetijskih proizvodov.

Predmet podpore so naslednje vrste naložb za namen predelave ali trženja kmetijskih proizvodov:

- ureditev objektov oziroma nakup opreme za namen predelave ali trženja kmetijskih proizvodov,
- ureditev skladiščnih kapacitet oziroma nakup opreme za namen skladiščenja,
- ureditev objektov oziroma nakup opreme za oskrbo z vodo ter posodobitev sistemov za varčno uporabo vode, shranjevanje vode, ureditev greznic in čistilnih naprav, ureditev lovilcev maščob oziroma naprav za obdelavo odpadnih voda,
- ureditev objektov oziroma nakup opreme za proizvodnjo električne in toplotne energije za potrebe predelave ali trženja kmetijskih proizvodov za lastno porabo, razen za pridobivanje električne energije iz sončnega vira in proizvodnjo bioplina,
- nakup opreme za posodobitev energetske učinkovitih ogrevalnih sistemov, nakup energetske varčnejše opreme ter rekonstrukcijo objektov, ki prispeva k zmanjšanju toplotnih izgub z uporabo materialov z večjo toplotno izolativnostjo,
- nakup opreme in naprav, ki povečujejo varnost pri delu.
- Do podpore so poleg prej navedenih naložb upravičene še naložbe:
 - v predelavo kmetijskih proizvodov za nakup mobilnega predelovalnega obrata in naložbe v obrat za uporabo stranskih proizvodov, ostankov in drugih neživilskih surovin,
 - za trženje kmetijskih proizvodov za ureditev prodajnih in degustacijskih prostorov, nadgradnjo lastnih mobilnih prodajalnih oziroma nakup pripadajoče opreme, namenske aparate za prodajo ter opremo za namen dostave in ohranjanja kakovosti kmetijskih proizvodov.

© Ljubo Vukelič

Razpis je odprt do 26. oktobra 2020. Več informacij dobite na spletni strani Regionalne razvojne agencije (RRA) Zeleni kras www.rra-zk.si.

VAREN POGLED NA SVET

- VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU •
- USPOSABLJANJE •
- MERITVE V DELOVNEM OKOLJU •
- POŽARNO VARSTVO •
- KOORDINACIJA NA GRADBIŠČU •

IZDELAVA VARNOSTNIH NAČRTOV ZA STANOVANJSKE IN DRUGE OBJEKTE

10 let **Lentus**

CESTA 4. MAJA 61 TEL: 0590-51-200
1380 CERKNICA GSM: 041-901-508
INFO@LENTUS.SI
WWW.LENTUS.SI

Od skupno 20 milijonov evrov razpisanih nepovratnih sredstev bo sedem milijonov evrov namenjenih nosilcem kmetij ali nosilcem dopolnilne dejavnosti na kmetiji (sklop A) ter trinajst milijonov evrov samostojnim podjetnikom posameznikom, zadrugam, zavodom in gospodarskim družbam (sklop B).

Knjižnica Cerknica na Radiu Koper

Radio Koper je v petek, 21. avgusta, v Kulturnem domu Cerknica snemal oddajo, v kateri bodo predstavljene Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica in njene enote. Sodelovali so: **Marija Hribar**, **Anita Leskovec**, **Tine Schein**, **Jože Lavrič Cascio** in **Jože Rajk**, ki je spregovoril o Franu Gerbiču, ter voditeljica oddaje **Smiljana Baranja**. Predstavitve knjižnice bo na sporedu Radia Koper v nedeljo, 27. septembra, ob 11.00.

Na isti dan je koprski radio posnel tudi oddajo z naslovom Gremo plesat, vabi Smilja Baranja, v kateri so sodelovali **Ljoba Jenče**, Moški pevski zbor Tabor, Komorni zbor Fran Gerbič in Godba Cerknica.

✉ MH @ Ljubo Vukelič

Policijska sova je doma

24. avgusta je bila po mesecu dni oskrbe na Muti, v Zavetišču za prostoživeče živali, sova vrste veliki skovik izpuščena v svoj dom, v gozdove Notranjskega regijskega parka. Posebno spoštovanje in veselje, da je živa, zdrava in močna ter pripravljena na samostojno življenje, so ji policisti izkazali s prisotnostjo dveh konjenikov in policistke na kolesu. Dogodka se je udeležil policist Policijske postaje Cerknica **Bogdan Paternost**, ki je sovico našel. Povedal je: »V veliko veselje mi je, da sovico vidim v tako dobrem stanju. Sicer pa policija poleg vseh ostalih nalog opravlja tudi naloge varovanja okolja. Naše osnovno načelo je – pustimo zanamcem naravo takšno, kot so nam jo predniki. Načelo, ki bi se ga morali držati vsi.« Predsednik Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) **Rudolf Tekavčič** in strokovnjakinja za sove **Tjaša Zagoršek** sta sovici izmerila višino, jo stehala in ji izmerila dolžino kljuna. Sovico sta tudi obročkala, kar pomeni, da je dobila svojo številko, po kateri jo bo prepoznati, če jo bo v prihodnosti kdo našel. Mali sovici želimo vso srečo!

✉ www.notranjski-park.si @ Ljubo Vukelič

Počitniško varstvo

Tudi letos smo v Večgeneracijskem družinskem centru Cerknica uspešno izpeljali štiri tedne celodnevne počitniškega varstva za otroke, stare od šest do deset let. V dopoldanskih urah smo se družili in igrali na vrtu za centrom ter na igrišču osnovne šole in hodili na sprehode po bližnji okolici. Ko je bilo zunaj že precej toplo, smo začeli z ustvarjalnimi uricami. Ustvarjali smo vse od papirnatih lutk in kazal za knjige pa do okvirjev za slike, lovilcev sanj, personaliziranih vrečk in posodic iz gline. Najzabavnejši so bili za otroke petki, ko smo se posladkali s sladoledom in druženje zaključili z ogledom risanke.

✉ Julija Perko @ Ljubo Vukelič

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V juliju so 90. rojstni dan praznovali **Marija Ana Urbas** iz Ivanjega sela, **Ana Telič** iz Žerovnice in **Ivana Troha** z Bloške Police, v avgustu pa so slavili: **Ana Telič** z Lipsenja, **Marija Kranjec** in **Alojzij Baraga** z Rakeka, **Franc Mišič** in **Angela Koman** z Bločic, **Roza Golob** in **Jožef Cimermančič** iz Cerknice, **Marija Otoničar** iz Podslivnice in **Ivana Kraševc** iz Ponikev. V avgustu pa je 100. rojstni dan praznovala **Marija Obreza** iz Dolenje vasi.

Zahvala za pripravo in izvedbo zahvalne maše

Z velikim veseljem sem se pripravljaj, da bom s cerkniškimi rojaki, prijatelji, sorodniki in vsemi farani obhajal zlato mašo in se Bogu ter vsem, ki ste me petdeset in več let spremljali v mojem življenju, zahvalil za vse dobrote, ki sem jih bil in sem jih še deležen od našega Gospoda in Boga ter od vseh vas. Moja radost je bila še večja, ko sem opazal, kako ste se tudi vi, rojaki in župljani, vključili v priprave na to slovesnost v Cerknici.

Žal so se pojavile velike težave in nepremostljive ovire, ki so omejele vaše in moje najboljše namene. Kljub vsem težavam pa sta bili vaša vztrajnost in pripravljenost, da bo kljub vsemu praznovanje lepo in prisrčno, še več, veličastno, močnejši. Mene in vse navzoče ste presenetili.

Za to se vam vsem iskreno zahvaljujem. Zahvaljujem se za ves trud, ki ste ga vložili v priprave in izvedbo slovesnosti, hvala za vse darove in voščila, za vse izrečene in napisane želje. Moja zahvala gre tudi v vasi Martinjak, Grahovo, Bločice, Žerovnica, od koder ste me obsipali z voščili in darovi, in vsem ostalim. A še prav posebno sem vam hvaležen za vse molitve, ki ste jih izrekli Bogu za me. Zahvalo izrekam tudi vsem, ki bi se radi udeležili moje zlate maše, pa zaradi bolezni ali drugih vzrokov niste mogli priti.

Bogu hvala za pomoč tudi v tej preizkušnji, on naj vam vsem povrne vse, kar ste zame storili s tako veliko ljubeznijo in dobroto! Še za v prihodnje se vam priporočam za vaše molitve in vam obljubljam tudi svoj molitveni spomin.

Zlatomašnik Metod Lampe

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Ana Porok

Ana Porok izhaja iz Podskrajnika, zadnja leta živi v Begunjah pri Cerknici. Iz elitne ljubljanske soseske Trnovo, kjer dela kot kustodinja v Plečnikovi hiši, se rada vrača domov, na podeželje, in uživa. Zdi se, da za srečo ne potrebuje veliko – naravo, mir in kulturo.

Diplomirala je na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani. Še danes se spominja mukotrpnih ur latinščine. »Bilo je res intenzivno in od mene je zahtevala veliko truda,« potrdi Ana, ki se je za študij umetnostne zgodovine sicer odločila tudi zaradi njej ljubih jezikov, ki so bili na predmetniku. V zadnjem letu absolventskega staža je začela delati v Plečnikovi hiši. Tako se spominja začetkov: »Rabili so nekoga za počitniško delo med poletnimi počitnicami, napisala sem prošnjo in povabili so me na razgovor. Z dr. Petrom Krečičem sva se že takoj ujela. Lahko se pohvalim, da sem ga impresionirala. Zanimalo ga je, katero Plečnikovo delo poznam v svojem domačem okolju. Poleg martinjske in rakovške cerkve sem vedela tudi za nagrobnik s kamnito vazo Plečnikove študentke Milice Detoni na begunjskem pokopališču, ki ga je naredila za svojega očeta. Plečnik je to vazo leta 1953 vkomponiral v spomenik ženskam, ki so med italijansko okupacijo demonstrirale za osvoboditev mož, ki stoji pred ljubljansko Kazino. S tem sem se prikupila dr. Krečiču.« Študentsko delo v Plečnikovi hiši se je nadaljevalo še s prostovoljnimi pripravništvom in pozneje tudi z zaposlitvijo.

Že dvajset let se njeno življenje prepleta z zapuščino arhitekta Jožeta Plečnika. Zanimalo me je, ali se ga je kdaj naveličala, ali ji je morda preveč zlezel pod kožo. Brez premisleka odgovori, da ne in da je še veliko prostora za raziskave, nova dognanja, projekte, delo z gradivi in originali pa jemlje kot privilegij. »V skicah, tudi če niso bile uresničene, kar vidiš nek potencial,« doda. Zaveda se, da priložnosti za umetnostne zgodovinarje za zaposlitev ni veliko, zato je še toliko hvaležnejša za svojo karierno uresničitev.

Trenutno v sodelovanju z Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK) pripravljajo razstavo o prijateljstvu med trnovskima sosedoma – Franom Saleškim Finžgarjem in Plečnikom. »NUK hrani Plečnikova pisma Finžgarju, Plečnikova hiša pa Finžgarjeva Plečniku in je zelo fajn, ko jih sestavimo skupaj. Ta korespondenca priča o tem, kako univerzalen umetnik je bil Plečnik. Vseskozi je imel v mislih oblikovanje – od pepelnika do kljuke na vratih, od spomenika do čebelnjaka, od kmečke hiše do cerkve,« razlaga Ana, ki se ji ob tem iskri svetijo oči in zdi se, da bi lahko o Plečniku in vseh podrobnostih iz njegovega življenja govorila še ure in ure. To dokazuje, da si je v vseh teh letih nabrala ogromno znanja o znamenitem arhitektu. V tem mu je podobna – pravi, da je tudi njej delo pomembna življenjska vrednota. Je pa sicer veliko bolj odprta, komunikativna in družabna, kot je bil Plečnik. »V enem od pisem

bratu razkrije,« kot zanimivost pove, »da sploh ne želi ven in da se sprehaja šele ob mraku. Motilo ga je, ker so ga zaradi značilne podobe in dosežkov ljudje prepoznavali na ulicah.«

Čeprav se zdi, da o Plečniku vemo veliko, pa raziskovalci pridobivajo nova in nova gradiva, predmete, načrte, ki kažejo na to, kako produktiven je bil. In Ana je zraven – z različnimi strokovnjaki je v zadnjih dvajsetih letih sodelovala pri vseh pomembnih razstavah o Plečniku, leta 2015 pa je pripravila stalno razstavo Plečnik v Plečnikovi hiši, za katero je s sodelavci prejela Valvasorjevo nagrado. Redno sodeluje tudi z različnimi fakultetami, doktorskega študija pa za zdaj še ne načrtuje. »Ne vem, če se bom odločila,« se nasmeje. V spominu ji je ostalo zanimivo sodelovanje s študentkami Naravoslovnotehnične fakultete Univerze v Ljubljani, ki so inspiracijo za oblikovanje brošk, uhanov, ogrlic z darilnimi škatlami ... črpale iz detajlov, povezanih s Plečnikom. »Izbrani izdelki so na voljo tudi v prodajalni Plečnikove hiše,« doda. Glede na to, da je njeno življenje povezano z umetnostjo, oblikovanjem in arhitekturo, sem jo vprašala, ali ustvarja tudi sama. Prizna, da raje opazuje in analizira že obstoječa dela, še posebej ji je blizu abstraktna umetnost. Jo pa bolj kot forma zanimajo spremljajoči občutki, ki jih umetnost izvabi iz nje. Glede na to, s kakšnim žarom razlaga o velikem arhitektu, pa teh občutij še dolgo ne bo mogel nadomestiti noben drug. »Toliko časa je že del mojega življenja, da bi ga res težko izpustila,« zaključuje Ana.

Klovnska podoknica

☞ Vesna Turk ☞ Katja Opeka

Delo društva Rdeči noski se tudi v času koronavirusa ni ustavilo. V društvu ves čas snujejo nove načine, da bi lahko svoje poslanstvo opravljali čim bolje, predvsem pa varno, saj je v teh spremenjenih okoliščinah pomembno krepiti pogum in ohranjati humor ter dobro voljo.

Klovn in klovnesi so obiskali DEOS Center starejših Cerknica. Zaradi razmer so jih stanovalci tokrat spremljali z balkonov in oken svojih sob. Skupaj so zapeli, tudi zaplesali, predvsem pa se iskreno razveselili drug drugega. Bilo je veselo in norčavo. Ob smehu, petju in ploskanju je bil dan prijetnejši, življenje pa lepše. ■

#malo drugače

☞ Zala Braniselj ☞ Bor Šparemblek

Notranjski študentski klub je festival Heksfnfest, ki ga organizira že sedemnajstič, letos začrtal pod geslom #malo drugače. Junijski dogodki so bili v znamenju druženja v naravi. Udeleženci so se peljali s kanuji, telovadili na prostem, se podali na jamsko avanturo ali na vrhu Slivnice opazovali polno luno. V avgustu so začeli s kampanjo Pokaž se!, v okviru katere so se predstavili lokalni ustvarjalci in obrtniki ter podarili njihovi izdelki. V septembru študentje pripravljajo turnirje, na katerih se bodo udeleženci lahko pomerili v odbojki, hokeju na rolerjih, nogometu, košarki, tenisu, beer pongu in biljardu. Prepričani so, da program ponuja za vsakogar nekaj, zato vabijo vse, da se bodisi prijavijo bodisi pridejo navijati za ekipe. ■

HEKSNFEST.

2. del

#malo drugače

<p style="font-size: 1.5em; font-weight: bold; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 5px;">4. 9. Petek</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 5px;">18.00</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold;">Turnir v košarki 3 na 3</p> <p style="font-size: 0.8em;">IGRIŠČE PRED OŠ V CERKNICI</p>	<p style="font-size: 1.5em; font-weight: bold; background-color: #e91e63; color: white; padding: 5px;">5. 9. Sobota</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold; background-color: #e91e63; color: white; padding: 5px;">17.00</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold;">Odbojka 3 na 3</p> <p style="font-size: 0.8em;">IGRIŠČE ZA OŠ V STAREM TRGU</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold; background-color: #e91e63; color: white; padding: 5px;">18.00</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold;">Turnir v hokeju na rolerjih</p> <p style="font-size: 0.8em;">IGRIŠČE ZA OŠ V STAREM TRGU</p>
<p style="font-size: 1.5em; font-weight: bold; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 5px;">12. 9. Petek</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 5px;">08.00</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold;">Tenis turnir "Šampanjc"</p> <p style="font-size: 0.8em;">BAR SONČEK - BEGUNJE PRI CERKNICI</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 5px;">18.00</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold;">Futsal turnir 3 na 3</p> <p style="font-size: 0.8em;">IGRIŠČE PRED OŠ V CERKNICI</p>	<p style="font-size: 1.5em; font-weight: bold; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 5px;">19. 9. Sobota</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 5px;">20.00</p> <p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold;">Beerpong turnir</p> <p style="font-size: 0.8em;">UCKANCA</p>

Slovesnost ob 86. obletnici smrti Rudolfa Maistra

✉ Karmen Petrič 📷 Tomaž Čuček

Na predvečer obletnice smrti Rudolfa Maistra smo se pred njegovim spomenikom na Uncu zbrali člani Notranjskega domoljubnega društva general Maister Unec in Prostovoljnega gasilskega društva Unec. V programu so sodelovali Dragonarji Rudolfa Maistra, recitator in povezovalc **David Kavčič** in govornik **Arne Kozina**, ki je povedal, da za Maistrom in njegovimi borci ostajajo neizbrisne sledi in časten spomin, ki kljubuje času in pozabi. Poudaril je, da njihova zapuščina vse bolj postaja vrednota, ki mora oziroma bi morala v zavedanju našega naroda ostati za vedno. Govor je zaključil z besedami, da je v današnjih časih vse težje biti aktiven domoljub. Je pa opozoril, da »brez iskrenega domoljubja, ne bo srečnega doma, ne ljubljene domovine in tudi ne države, ki smo si jo želeli in smo je vredni!« ■

Razstava znamk

✉ 📷 Ksenija Preželj

V cerkniški knjižnici so ponovno na ogled znamke **Marinke Cempre Turk**. Svojo lanskoletno razstavo znamk iz zbirke Gasilstvo in gasilci je letos nadgradila. Skupaj z vodjo postavitve razstave **Vesno Telič Kovač** sta uredili slovenske in tuje priložnostne znamke s tematiko naravnih in drugih nesreč. Tudi v znamkah je odtisnjen spomin na številne tragične dogodke – potrese, požare v naravi, žledolome, ekološke nesreče ... Marinka Cempre Turk svojo zbirko ves čas dopolnjuje in se veliko povezuje z drugimi zbiratelji. Zanimajo jo tudi ozadja dogodkov, upodobljenih na znamkah. Zbirateljstvo zahteva veliko mero sistematičnega, poglobljenega dela, vztrajnosti in potrpežljivosti. Razstava bo zagotovo zanimala učence, njihove starše, učitelje in vse tiste, ki sodelujejo v sistemu zaščite in reševanja. ■

Pohod na Veliko planino

✉ 📷 Boža Vesel

Po daljšem premoru smo se člani Društva upokojencev Rakek v začetku avgusta odpravili na pohod na Veliko planino. Z avtomobili smo se odpeljali proti Tuhinjski dolini, mimo Kamnika, proti prelazu Črničev do Kranjskega raka in nato do parkirišča. Po prijetni, malce strmi poti skozi bukov gozd smo se povzpeli na jaso pod Gojško planino, nato pa čez pašnik na Malo planino. Postanek smo naredili v Jarški koči, kjer se z letnega vrta razpira pogled na pastirske stanove in na ljubljansko kotlino. Pot smo nadaljevali do znamenitega pastirskega naselja. Imeli smo dovolj energije in časa, zato smo se sprehodili do gostišča Zeleni rob in se razgledali proti Kamniško-Savinjskim Alpam. V nadaljevanju nas je pot vodila še do kapele Marije Snežne. Turo smo zaključili s spustom na Gojško planino. ■

Zlata maša Metoda Lampeta

✉ www.cerknica.si 📷 Foto Žnidaršič

12. julija je v Cerkvu Marijinega rojstva daroval zahvalno zlato mašo salezijanec, domačin iz Cerknice, **Metod Lampe**.

Spremljevalni program ob jubileju je moral organizacijski odbor zaradi poslabšanja epidemioloških razmer odpovedati, so pa slovesnost v manjšem obsegu vseeno izvedli.

Ob oltarju so se »romarju Metodu«, kot ga poznajo po številnih krajih v Sloveniji, pridružili tudi nekateri njegovi sobratje salezijanci.

Po končani daritvi so mu cerkniški farani v zahvalo izročili, ali bolje rečeno pripeljali, darilo. Pred cerkvijo se je v soncu bleščal avtomobil. Zaželeli so mu srečno in varno vožnjo in da bi se velikokrat pripeljal nazaj v domače kraje. ■

Pohod na Krn

✍️ Štefka Šebalj Mikše

Prvo julijsko nedeljo smo se planinke in planinci Planinskega društva Cerknica podali na 2244 metrov visoki Krn. V dolini smo prečili Sočo in po ozki cesti prispeli do izhodišča na koncu idilčne vasice. Sonce nas je kmalu že kar dobro grelo. Vršni del Krna je bil tudi tokrat nekoliko zastrt z meglo, vzpon do Gomiščkovega zavetišča pa je bil kar znosen. Do razglednega vrha nas je ločil le še kratek vzpon. Po odmoru smo sklenili, da si ogledamo še bližnjo Batognico. Na Krnski škrbini smo pokramljali z markacisti, ki so obnavljali oznake poti. Pri spominskem obeležju smo krenili na zavarovano pot po kamnitih stopnicah, saj je bilo ob severni strani še nekaj snežišč. Pri ostankih kapelice smo malo postali, nato pa se podali dalje, na vršni del Batognice. Ob poti smo opazili ostanke bodeče žice in drugih predmetov, ki so spominjali na težke čase prve svetovne vojne. Prisluhnilni smo spominom iz mladosti naše planinke – na sovaščana, ki je prav tu izgubil nogo. Svojo pozornost smo seveda usmerili proti vrhovom v bližini, predvsem Triglavu. Previdno smo sestopili na Krnsko škrbino, namenili pogled Krnskemu jezeru in se podali k izhodišču. Med potjo smo ob cvetlični gredi črnih in rdečih murk vsi zapeli vsem planincem dobro poznano Tam, kjer murke cveto. Še nekaj pastirske idile in že smo bili pri Koči na planini Kuhinja, kjer smo se, zadovoljni z vzponom, odpravili proti domu. ■

Odprtje ornitološke učilnice

✍️ Maruša Opeka 📷 Ljubo Vukelič

Zavod Jezerski hram je 22. avgusta v okviru projekta NATURE&WILDLIFE pripravil odprtje ornitološke učilnice in naravovarstveni posvet. V uvodu je **Polona Zevnik**, vodja projekta, povedala, da je ornitološka učilnica ena v nizu naložb manjšega obsega v infrastrukturo za obiskovalce, ki prispeva k ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Je torej delček mozaika naravi prijazne turistične ponudbe, ki jo razvijajo na območju slovenske primorsko-notranjske regije in hrvaškega Gorskega kotarja. Gre za čezmejni Program sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška, ki se bo zaključil februarja 2021. **Kristina Kebe** iz Zavoda Jezerski hram je vsem prisotnim opisala proces nastajanja ornitološke učilnice,

ki vključuje različne tehnike predstavitve vsebin o pticah: videoposnetke, slikovno gradivo, interaktivne in izobraževalne igre, multimedijo, interaktivno tablo stotih ptic ter stalno razstavo, kjer lahko spoznamo številne vrste tamkajšnjega območja in njihove habitate ter selitvene poti. Kristina Kebe je poudarila pomen sodelovanja s strokovnjaki ter predstavila družinsko delo na področju interpretacije naravne in kulturne dediščine Cerkniškega jezera. Učilnica predstavlja nadgradnjo inovativnih izobraževalnih programov, ki jih v zavodu izvajajo že 26 let. V okviru dogodka je potekal tudi naravovarstveni posvet. **Dr. Tomi Trilar** in **dr. Peter Skoberne** sta predstavila bogastvo biotske raznovrstnosti območja in zbrane, med katerimi sta bila tudi župan **Marko Rupar** in častni občan **dr. France Arhar**, seznanila s pomenom varstva okolja. ■

Karateisti na morju

✍️ Matic Jadrič

Karate klub Cerknica je od 8. do 14. avgusta že sedmič zapored organiziral karate tabor, ki so se ga poleg karateistov iz Cerknice udeležili tudi karateisti iz Loške doline in Ilirske Bistrice. Letošnji tabor v domu Centra šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD) Burja v Seči nad Portorožem je potekal pod strokovnim vodstvom **Andreja Trontlja** ter **Igorja** in **Matica Jadriča**. Otroci so na morju preživljali aktivne počitnice, saj so poleg jutranjih in večernih treningov karateja čas namenili plavanju ter igranju športnih iger, je pa nekaj časa ostalo tudi za uživanje na plaži. Treningi karateja so bili prilagojeni vsem starostnim skupinam. Na taboru pa so potekale tudi priprave na izpite za višje stopnje pasov v karateju. Izpiti so potekali zadnji dan, ko smo ob podelitvi priznanj razglasili tudi pokalne zmagovalce klubskih tekem v sezoni 2019/2020. Ob tem ne smemo pozabiti še na podatek, da so se naši karateisti v letu 2019 udeležili 17 tekmovanj, na katerih so osvojili več kot 60 medalj. Predstavniki Karate kluba Cerknica bi se radi zahvalili vsem, ki so s svojim prispevkom poskrbeli za zanimiv in športno obarvan teden na morju. Ob tem bi vas radi še spomnili, da s treningi in vpisi novih članov začnemo že v prvem tednu meseca septembra. ■

Avtor: **Gregor Pokleka** Fotografije: **arhiv RK Cerknica**

Letovanje otrok

V organizaciji Rdečega križa Slovenije – Območnega združenja Cerknica-Loška dolina-Bloke je bilo tudi letos izvedeno zdravstveno letovanje, ki je potekalo od 20. julija do 30. julija na otoku Krk.

Letovanje za otroke, ki imajo pogoste zdravstvene težave, so letos sofinancirali Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) in Občina Cerknica ter donatorji Mineralka, Perko IT, ebm-papst Slovenija, Alpod, Kovinoplastika Lož, Jera mix in MBS LIST. Vsem sofinancerjem in donatorjem se v imenu otrok in njihovih staršev iskreno zahvaljujemo, ostala podjetja pa vabimo, da postanete del naše tradicionalne zgodbe.

Letošnje letovanje je potekalo pod pogoji, ki so smiselno sledili priporočilom Nacionalnega inštituta za javno zdravje za preprečevanje okužb s koronavirusom. Že na začetku letovanja smo otroke poučili o pravilnem postopku umivanja rok, higieni kašlja in pravilni uporabi razkužil za roke ter mask.

Vsak dan smo imeli možnost izbrati drugo plažo, kjer je bilo veliko sence in prostora za varno druženje. Poleg vsakodnevnega kopanja in odkrivanja morskega sveta smo izvedli veliko ustvarjalnih delavnic, športnih, družabnih in poučnih iger. Otroci so bili najbolj veseli vožnje s čolnom z banano, večerne vožnje s čolnom, vožnje s kanuji in dogodka Krk ima talent.

Ker se zavedamo, kako pomembno je znanje prve pomoči, smo tudi letos veliko pozornost namenili ozaveščanju. Prostovoljka je izvedla delavnico temeljnih postopkov oživljanja z uporabo defibrilatorja (AED). Obnovili smo znanje, kako ravnati ob klicu na številko 112, varno pristopiti k poškodovancu in sprostiti dihalne poti, kako izvesti 30 stikov prsnega koša in dva vpiha (samo prikaz, vpihov nismo izvajali) in kako oživljati utopljenca. Po skupni predstavitvi smo otroke razdelili v skupine, kjer so izvajali temeljne postopke oživljanja z AED ter oskrbeli zlomljen komolec in poškodovan gleženj.

Letovanje smo zaključili z morskimi porokami, ki so veljavne samo za čas letovanja.

V Rdečem križu (RK) Cerknica si na različne načine prizadevamo lajšati socialne in materialne stiske družin in posameznikov. Socialno in materialno ogroženim nudimo pomoč v obliki hrane in higienskih izdelkov. Poleg omenjenih pomoči smo letos petnajstim otrokom omogočili brezplačno letovanje na morju v Mladinskem zdravilišču in letovišču Debeli rtič.

Avtorica: **Marija Hribar** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Gora

Vasica na Vidovski planoti na slemenu med potokoma Mrzlek in Globoča. Ljudsko izročilo govori o ajdovski naselbini. Danes je to naselje z nekaj hišami, predvsem počitniškimi, in tremi stalnimi prebivalci.

V turjaškem urbarju iz 18. stoletja sta pri vasi Gora (Dorf am Perg) navedena podložnika Matija Knap in Matija Zalar vsak z osminko kmetijo. Na jožefinskem vojaškem zemljevidu iz 18. stoletja je vas označena po prvotni kmetiji Pri Miklu (Mikoll, Mikuli). V franciscejskem katastru iz leta 1823 je zapisana kot Gorra; na številki 1 je prebival Jurij (Georg) Zalar (Čohauc), na številki 2 pa Matija Knap (Melauc).

Prisežnica

V kroniki Vidovske župnije je zapisana zgodba iz 18. stoletja. »Nad potjo, ko se pride iz gozda Kruščega proti Anžku, je senožet, Prisežnica imenovana. Neki mož z Gore je po krivi prisegi te njive dobil. Ko se je od sodnije vračal proti domu in na ponikevsko žago prišel, je tam vprašal – ves črn in neznan – ali ste že videli eno ferdamano dušo. Živel ni dolgo potlej. Po njegovi smrti še vedno baje kdo vidi kakšno znamenje: vidijo moža, ki kozla jaha ... Rajnka Mica Štor je zapazila pod Prisežnico ognjenega moža na konju ... itd. Pravijo, da v prejšnjih časih na Prisežnici sena posušiti niso mogli – ali je seno sapa vzela in ga raznesla, ko so na voz nakladali, ali se je spridilo ... itd.«

Gora 1

Obiskovalčeve oči se ustavijo na lepo obnovljeni hišici, kjer domuje družina **Janeza Čerina**. Negovan vrt z elementi divjine prehaja v travnik in pašnik, na katerem se paseta dve islandski kobilici. Okrog hiše rastejo trije veliki orehi, povezani v liku trikotnika, tročana. Janez ima mizarstvo žilico, saj je med drugim naredil tudi hrastove stole in mizo. »Gozdarski stol lahko narediš vsepovsod kar z motorko.« Janez Čerin je na Goro prišel leta 2009: »To sem kupil od Bojana, pred njim je bil tukaj Pavle Bohinc, ki je imel činčile, Bojan je imel dva volka, konja.« Janez pokaže kopiji pomembnih fotografij, na katerih je požgana domačija. »Leta 1942 jo je požgala italijanska vojska. Zgorela sta tudi štala, ki se je držala hiše, in kozolec. Vidimo, kako je bila takrat pokrajina gola, neporaščena. Fotograf je šel na lipo, da je naredil posnetek.«

Janez Rot je povzel dogajanje tistega časa: »Napak so zakurili, hoteli so zažgati našo hišo, so pa sosedovo. Tudi pri njih so bili vsi fantje pri partizanih, so bile same punce doma. Bilo je devet otrok, pisali so se Zalar, mama je bila Marija Bečaj

Gora leži na nadmorski višini 727 metrov.

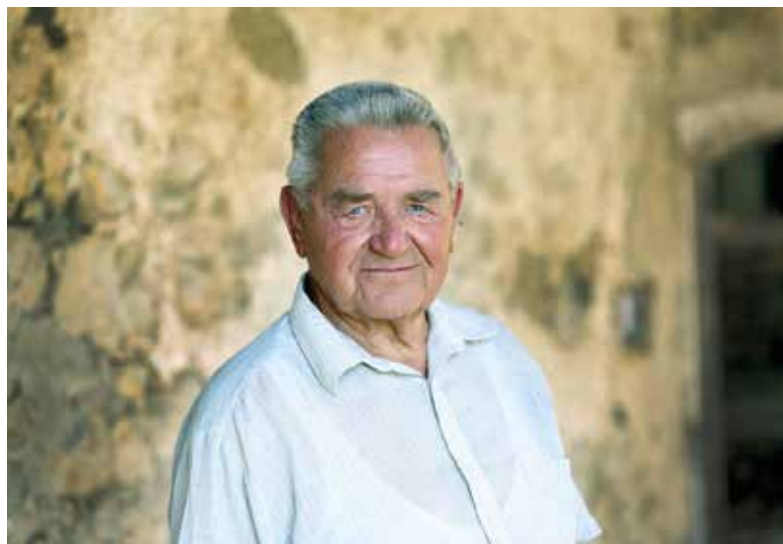
od Reparja, Miškarjeva, oče Jakob je bil dolga leta v Ameriki, bil je gozdni delavec, potem je star prišel nazaj. Po dveh letih, ko je bil tukaj, je umrl; okrog leta 1960. Umrl je med potjo, ko je šel iz Cajnarjev domov, če greš proti cerkvi svetega Jurija, je ena debela hruška, tam so ga najdlji, kap ga je. Lastniki so domačijo potem prodali in v Ljubljani kupili hišo.«

Gora 2

Janez Rot, ki že od leta 1959 živi v Ljubljani, je povedal tudi zgodbo svoje družine: »Moja mama Jožefa Usenik, rojena leta 1901, je bila doma iz Krvave Peči, poročila se je z Jožetom Rotom, rojen 1896, doma je bil iz Raven. Star 22 let se je poročil iz neke nuje. Na Gori je bila njegova teta, imela je dva sinova, ki sta v prvi svetovni vojni oba padla.« Eden izmed njiju je bil 23-letni Janez Knap, ki je padel pri Črnovscih leta 1915. Marija Knap je prosila Jožeta Rota, da bi prišel na Goro, saj ji je hodil pomagat, ker sta bila sinova v vojski. Janez Rot je nadaljeval: »Moj oče je bil pet let v Ameriki. Bil je samouk, mizar, v Ameriki je delal klavirje. Tudi njegov stric je bil v Ameriki. Na Gori je dokupil gozdove, zemljo. Tako sta začela z mamo tukaj živeti in gospodariti. Rodilo se je šest otrok. Oče je imel več funkcij v Dravski banovini, bil je tudi predsednik Sadjarskega društva v tem okrožju. Preživljali smo se s kmetijo, okrog osem živali, imeli smo tudi konje, prašiče, dvakrat na leto smo imeli mlade pujske, je imela mama stalne odjemalce, je imela dobro sorto.

Leta 1942 so očeta in starejšega brata Staneta odpeljali v zapor v Gonars, nato v taborišče Renicci. Brat je bil bolan in so ga prej spustili ven. Oče pa je z Raba pobegnil. Ko so se peljali z vlakom, je razumel, da jih hočejo pobiti; pred Sočo, pred mostom je ven skočil. V cevi se je skrila, skozi mrtvo stražo je šel čez most in prišel v Kazlje pri Sežani, kjer se je skrival v kadi. En možakar je prišel k moji mami in ji rekel: »Jožetu se je zmešalo.« »Kako?« Je rekel: »Tam na vlak je traparije govoril, da jih peljejo na morišče.« Potem je mama rekla: »Grem v Trst, da poizvem.« Je njegovo sliko vzela in spraševala po Trstu, če ga kdo pozna. Sredi mesta dobi enega moškega, ki ji reče: »Jaz tega človeka poznam.« Mama je rekla: »Iščem ga, ker pravijo, da se mu je zmešalo.« »Ne,« je rekel, »ta človek je že pri nas v partizanih.« Mama pride domov in je oče tisti večer že pred njo prišel v Begunje. Ni bil doma, skrival se je v gozdu, v Peklu, naredil si je pravi brlog, kuhal si je samo ponoči, da ga ne bi dim izdal. Ko smo delali, nas je opazoval iz grmovja. Ko smo delali skupaj z njim, sva z bratom Jožetom stražila vsak na svojem hribu, eden je gledal proti Otavam, je bila goličava, eden pa na Gošič. Ata je imel zasilno skrivališče tudi na kozolcu, ga ne bi mogli najti. Imeli smo psa Astrona, ki je za partizane drugače lajal kot za ostale, ko je samo zatulil. Sedimo v kuhinji, oče pa Tone iz Selščka, pes zalaja, mama odpre okno v špajzu, kjer se je videlo na cesto, zagleda domobrance. Ta fant je potem čez Kruščice tekel, oče pa ven, mimo kozolca, je tekel čez njive in grvine, ki so mu življenje rešile; so ga obstrelili z rafalom.

Med vojno smo bili mi in sosedovi preseljeni v Selšček, tam smo bili od aprila 1942 do 1944. Gor na Goro smo hodili delat, smo imeli posejano, ostala nam je ena krava, drugače so vse pobrali. 13 lojtrnih voz so speljali od nas: pšenico, oves, ječmen, proso, vse so pobrali do pike. Iz solnice so sol stresli med pepel v štedilniku. V naši hiši so imeli italijanski

Janez Rot se dogodkov med drugo svetovno vojno dobro spominja.

karabinjerji kuhinjo, so za oficirje kuhali, na vrtu so pa v kotlu kuhali za vojsko.«

Odhod od doma

Janez Rot je povzel dogajanje: »Po vojni se je začelo drugo življenje, brat Stane je padel, moj brat je šel v šolo v Ljubljano, oče je v Cajnarjah prevzel Kmetijsko zadrugo, je bil poslovodja. Jaz pa mama sva štiri leta držala kmetijo, kolikor sva jo lahko. Brata starejšega so vedno forsirali: »Ti pojdi v šolo. Janez bo pa doma.« Ko sem bil star 24 let, me je pa pamet srečala. Ko sem leta 1959 odšel, je bilo zelo hudo: velika domačija, Rotov gre pa v Ljubljano. Mama je jokala. Oče je jokal in rekel: »Zapomni si pot, po kateri boš šel, da boš vedel nazaj priti.« Sem rekel: »Verjetno boš moral ti za mano iti.« Bil sem trdno prepričan, da na Gori ni življenja. Samo garanje. Tiste obvezne oddaje, ki so bile takrat za meso ... nas so tako tolkli. So rekli: »Če bo Rot dal, bomo od vseh dobili.« Spominjam se izterjevalcev, ki so hodili in jemali.

To sem videl. »Fant, pojdi s trebuhom za kruhom!« Imel sem pet razredov osnovne šole. Moral sem dokončati osemletko v Ljubljani, srednjo in višjo šolo. Sem ekonomist, vso Jugoslavijo sem prepotoval po fabrikah.

Po dveh mesecih, ko sem plačo krasno dobil, sem rekel: »Oče, bajto bomo gradili.« Je rekel oče: »Prokleta uš, kašljaš, imaš še domače žgance v riti!« Hišo smo skupaj naredili za Bežigradom. Mama je rekla, da ne gre nikamor z Gore, oče je pa takoj rekel, da gre. Oba sta bila v Ljubljani zelo zadovoljna, tudi na Goro sta hodila. En drugega smo obiskovali.«

Osrednji del vasice

Avtorica: **dr. Anja Bajda** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Filmska jesen in »lanska« pomlad»

Jesen v Kulturnem domu (KD) Cerknica prinaša preizkus za možnost izvedbe prireditev v dvorani kulturnega doma z omejenim številom obiskovalcev. Trenutna kapaciteta KD Cerknica se je ob upoštevanju ukrepov proti širjenju koronavirusa več kot razpolovila, kar nekoliko otežuje izvedbo prireditev.

Junija smo v KD vendarle izpeljali slavnostno sejo s podelitvijo občinskih priznanj. Nagrajence sta z glasbenim programom počastila **Severa** in **Gal Gjurin**; celotnemu posnetku seje lahko prisluhnete na YouTube kanalu z vpisom »Svečana seja Občinskega sveta Občine Cerknica s podelitvijo priznanj«.

Prav tako smo v poletnem času v Kulturnem domu Cerknica izvedli nekaj prireditev zaprtega tipa.

Sezono smo kljub nekaterim omejitvam zaradi virusa vendarle že tradicionalno začeli s koncertom **Big Banda Cerknica** in **Kinom na prostem**.

Septembra vas ponovno prijazno vabimo v dvorano kulturnega doma, kjer si boste za začetek lahko ogledali projekcijo navdihujočega dokumentarca **Jadralka**, o Tracy Edwards, ki je drzno skočila v moški zelnik in postala skiperka prve jadrnice z izključno žensko posadko na najekstremnejši regati sveta. Film bo na sporedu **5. septembra ob 20.30**.

Že **9. septembra** nadaljujemo z žensko tematiko – v sodelovanju s Slovensko filantropijo bomo predvajali film **Dežela žensk**, v katerem turška režiserka Sirin Bahar Demirel, ki si je po izgnanstvu oblikovala dom v ZDA, premišljuje o pomenu besede dom. Tudi ta film bo na sporedu **ob 20.30**.

V četrtek, **10. septembra, ob 18.00** v sodelovanju s Knjižnico Jožeta Udoviča Cerknica gostimo avtorico romana **Belo se pere na devetdeset, Bronjo Žakelj**. Prijave na dogodek z omejenim številom obiskovalcev zbirajo v knjižnici.

Poleg izvedbe abonmajskih predstav iz sezone 2019/2020, ki so zaradi omejenega števila obiskovalcev namenjene izključno gledališkim in Polhkovim abonentom, vabimo še na ostale filmske projekcije: **17. septembra ob 20.30** bomo

predvajali film **Bog obstaja, ime ji je Petrunija**, ki je posnet po dogodku, ki je pred leti vznemiril malo makedonsko skupnost. Gre za univerzalno in nadvse aktualno zgodbo o uporabi proti patriarhalni družbi. Film je dobitnik nagrade LUX in nagrade Art kino mreže Slovenije.

Filmski september bomo zaključili **26. septembra ob 20.00** s še enim dobitnikom nagrade Art kino mreže Slovenije na lanskem festivalu LIFFE, filmom **Erma**, čilskega režiserja Pabla Larraina, polnega fluorescentnih barv in energičnih urbanih ritmov. Gre za zgodbo o umetnosti, poželenju in sodobni družini.

Vabljeni v našo družbo! Zaradi morebitnih sprememb epidemiološke slike ter priporočil in uredb Nacionalnega inštituta za javno zdravje si pridržujemo pravico do spremembe programa oziroma izvedbe prireditev.

Likovna delavnica v Rakovem Škocjanu

V času karantene smo likovniki Kulturnega društva Rak Rakek prenehali s srečanji. Odpadli so tudi nekateri, za nas precej zahtevni projekti, kot je denimo razstava v gradu Snežnik. Delovanje pa ni zamrlo. Povezani smo ostali prek spleta, vsak pa je po svoje ustvarjal doma. Ko so se zaščitni ukrepi začeli rahljati, smo se odločili, da načrtovano dvodnevno likovno delavnico kljub vsemu izpeljemo. Z mentorico **Carolo Minisseux Gliesch** iz Francije smo se dogovorili, da bo njeno vodenje ob pomoči naše mentorice **Karmen Bajec** potekalo po video javljanjih.

V idiličnem okolju lovske kočice v Rakovem Škocjanu smo se zbrali 25. in 26. junija. Ustvarjali smo na temo gozd.

Seznani smo se z nekaterimi postopki mešanja barv in svoje mešanice poskušali čim bolj približati naravnim barvam. Delavnic se je udeležilo štirinajst članov likovnih društev iz Ljubljane, Cerknice, Ilirske Bistrice in z Rakeka. Nastale slike so bile razstavljene 23. avgusta na priložnostni razstavi na Cerkniškem jezeru. ■

📷 Karmen Petrič

Avtorica: **Vesna Telič Kovač** Fotograf: **Jernej Kraševac**

Poletno glasbeno ustvarjanje

Po odpovedi **Musice creative**, 40. tradicionalnega poletnega godbenega tabora Zveze slovenskih godb, ki naj bi se odvijal med 16. in 22. avgustom v Izoli, se je vodstvo cerkniške godbe hitro odločilo organizirati prijeten godbeni teden za številne mlade, ki se vsako leto veselijo glasbeno-morskega druženja s koncertnimi nastopi v Izoli in tudi izven obalnega mesteca.

Dirigent **Mitja Dragolič**, ki bi sicer v Izoli vodil Slovenski mladinski pihalni orkester, je skupaj z domačimi mentorji pripravil Poletno glasbeno ustvarjanje z Godbo Cerknica. Teden dobre družbe, v katerem so skušali nastopanje v orkestru približati tudi najmlajšim članom godbe, so glasbeniki zaključili na dveh koncertnih nastopih.

V petek, 21. avgusta, je Poletna Godba Cerknica na odru cerkniškega kulturnega doma sodelovala na snemanju oddaje Radia Koper Gremo plesat, vabi **Smilja Baranja**, ki bo prek radijskih valov slišana 19. oktobra zvečer. Poleg godbenikov so se radijem in izbrani publikli predstavili še Komorni zbor Fran Gerbič, Moški pevski zbor Tabor, ki letos obeležuje 50 let, na začetku pa je mikrofona pripadel **Ljubi Jenče** in ljudski pesmi.

Večerni koncert je skorajda še odmeval, ko so se v sončnem sobotnem dopoldnevu godbeniki že zbrali na vrtu za Galerijo Krpan in odigrali še zaključni koncert. Poletni Godbi Cerknica sta poleg dirigenta in mentorja za pihala Mitje Dragoliča uspešno dirigirala tudi mentor za tolkala **Vito Opeka** in saksofonist **Lan Meden. Matjažu Medenu**, ki občasno prevzame dirigentsko paličico cerkniške godbe, sicer pa trobilcu, sta se v solu za tri trobente v skladbi Vinka Štrucla Rakek – Pakek, ki spominja na stari napis na

železniški postaji, pridružila mlada trobentača **Luka Kraševac** in **Frančišek Križ** pod mentorstvom **Janeza Žnidaršiča**.

Nekatere prireditve, tudi glasbene, se začenejo s himnami, cerkniške godbenice in godbeniki pa so sobotni koncert spodbudno zaključili z igranjem in petjem nove himne slovenskih godb, ki so jo izbrali junija v Laškem na zboru Zveze slovenskih godb. Tratata, naj igra naša muzika, skladba Bojana Adamiča, ki v teh – za kulturo nevhvaležnih – časih spodbuja: »Hej, korenjak, zdaj le v korak, naprej, naprej, tratata!« In če bo v času jesenskih počitnic epidemiološko stanje dopuščalo izvedbo tabora, se bodo mladi srečali konec oktobra na jubilejni 40. Musici creativi.

Godbena šola KD Godbe Cerknica vabi k vpisu novih učencev v šolskem letu 2020/2021!

Rad/a poslušas glasbo s svojimi prijatelji?
Ali ob glasbi pogosto prepevas?
Želiš s prijatelji igrati v najboljšem pihalnem orkestru v Sloveniji?
Se udeleževati koncertov in turnej v tujini?

IMAŠ RAD GLASBO?

Godbena šola ponuja pester izbor glasbenih inštrumentov:
Tubo | Evfonij | Trobento | Klarinet | Pozavno | Rog

Vabimo te na preizkus glasbene nadarjenosti v prostorih KD Godbe Cerknica, Gerbičeva 19 v Cerknici:

petek, 11. septembra 2020 ob 18h do 19h

Sprejemni preizkus obsega petje pesmi po lastni izbiri, posnemanje ritmičnih in melodičnih motivov, razvitost glasbenega spomina, primernost fizičnih predispozicij in zdravstvenega stanja.

Šolanje v godbeni šoli je ceneje in zabavneje kot kjerkoli drugje.

www.godbacerknica.si | 041 363 247 (Mitja Dragolič) | godbacerknica@gmail.com

Če že igraš inštrument in imaš željo po glasbenem ustvarjanju z vrhunskim orkestrom, vabljen/a, da se nam pridružiš!

Avtorica: **dr. Anja Bajda** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Oživitev regijskega kina

Kulturni dom Cerknica, enota zavoda Notranjski park, je začel izvajanje projekta Regijski kino: namen je vzpostavitev regijskega kina s tehnično posodobitvijo dvorane.

V projektu Vzpostavitev regijskega kina, ki ga podpira Lokalna akcijska skupina Notranjska, sodelujejo še Zavod Oron, OŠ Toneta Šraja Aljoše Nova vas in OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu.

Kulturni dom Cerknica je za projekt od Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSPR) pridobil sredstva v vrednosti 70.000 evrov.

Glavni namen operacije Regijski kino je z novo in posodobljeno opremo za predvajanje digitalnih kinematografskih vsebin v Kulturnem domu Cerknica preprečiti ugašanje delovanja kina in s tem prebivalcem celotne regije omogočiti novo, kakovostno in nekdaj že obstoječo storitev. Ob soustvarjanju filmskih vsebin in projekcij filmov s pogovori s strokovnjaki so si zadali tudi izobraževanje, ozaveščanje in vzgojo, predvsem mlajših obiskovalcev. V dvorani Kulturnega doma bomo zavrteli dvanajst brezplačnih filmov različnih žanrov, ki jih bodo spremljali pogovori z ustvarjalci filmov in drugimi strokovnjaki, partnerji pa bodo na šolskih filmskih delavnicah poskrbeli za izdelavo šestih kratkih filmov o bontonu v kinu.

Trenutni projektor, ki je v uporabi od prenove Kulturnega doma, torej že več kot deset let, ne omogoča več tehnično najbolj dovršenih projekcij in rednega filmskega programa z aktualnim izborom filmov. Zaradi zastarelosti projektorja in predvsem formatov, ki jih slednji podpira, je programski nabor močno omejen, saj se vedno več filmskih ustvarjalcev in distributerjev odloča, da predvajanja filmov na zastarelih nosilcih ne bodo več omogočali. Nakup novega projektorja in pripadajoče opreme bo omogočil dvig frekvence predvajanja

aktualnih filmov. Obetamo si, da bo sodelovanje projektnih partnerjev ponudilo možnost za vzpostavitev dolgotrajnega partnerstva kulturnih in vzgojno-izobraževalnih ustanov v regiji.

Ključnega pomena v celotnem snovanju posodobitve kinodvorane je tudi podpora Občine Cerknica (ustanovitelja zavoda Notranjski regijski park, katerega del je Kulturni dom Cerknica) za ponovno oživitev kina v regiji, ki je v nekdanji stavbi sokolskega doma deloval več kot 40 let. Želijo privabiti lokalno občinstvo in filmoljube, ki trenutno na projekcije odhajajo v kinodvorane izven regije. Projekt se je uradno začel s 1. julijem 2020 in bo trajal do 30. junija 2021. S sezono 2021/2022 se tako že lahko nadejamo močne okrepitve filmskega programa in filmskih projekcij z najsodobnejšo tehnološko opremo.

Spomini na festival

Od 17. do 19. julija bi moral potekati že petdeseti folklorni festival. Tako kot mnogo prireditev je prestavljen na naslednje leto. Kljub temu so člani Kulturnega društva Beltinci pripravili prireditev Spomini na festival. Program plesov je pripravil profesor **Mirko Ramovš**. Sodelovalo je devet plesnih parov z različnih koncev Slovenije, med njimi tudi plesni par Folklorne skupine Kulturnega društva Rak Rakek. Plesalci so bili oblečeni v belokranjsko, krakovsko, ljubljansko, gorenjsko, tržaško, štajersko, prekmursko belo, prekmursko delovno in notranjsko nošo. Zaplesali so plese: sotiš, sirota, carska kasa, zibensrit, krajc polka, po zelenoj trati, poskočna, špic polka, kosmatača, pobreška, točak, cotiš, denček, potrkani ples, šamarjanka in kokončali in čindara. V soboto, 18. julija, in v nedeljo, 19. julija, so plesalci navduševali občinstvo na različnih koncertih Beltincev. ■

📷 Vida Žlogar 📷 Boštjan Rous

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

V Cerknici nastaja biatlonski center

Pobuda za projekt biatlonskega centra za Centrom starejših Cerknica je prišla s strani Smučarskega kluba (SK) Cerknica. Lokacija ob Cerkniščici, na osojni legi, je najugodnejša v cerkniški občini glede zasneževanja. Biatlonsko-tekaški center tudi sovпада z obstoječim športnim parkom – nogometnim igriščem, skate parkom, fitnessom na prostem, pasjim parkom.

SK Cerknica je v zadnjih letih naredil velik napredek. Ima 240 članov, od tega je kar 120 otrok. Kot pojasni **Gašper Šemrov** iz SK Cerknica, vsako leto organizirajo zimovanje na Rogli, otroke učijo smučati v Črnem Vrhu, dvakrat na teden v grahovski telovadnici izvajajo suhe treninge za najmlajše, ob ugodnih snežnih razmerah pa na Slivnici že vrsto let uredijo smučarsko progo.

Urejanje infrastrukture

V lanske sezoni so oblikovali še biatlonsko sekcijo, že letos pa se lahko pohvalijo z urejenim streliščem in nastajajočo tekaško progo. »Letošnji cilj je urediti vsaj en kilometer proge, v treh letih pa 2,5 kilometra proge,« pojasni vodja biatlonske sekcije SK Cerknica **Boštjan Ule**. Proge bo vzdrževala tehnična ekipa SK Cerknica.

Glede na to, da zime ne prinašajo več obilo snega, je zlasti pomembno to, da so v SK Cerknica pridobili dovoljenja in uredili potrebno infrastrukturo za umetno zasneževanje. Z Ribiško družino Cerknica in Agrarno skupnostjo Cerknica pa imajo sklenjeni pogodbi za uporabo zemljišč. »Zahvaljujemo se jim,« posebej poudari predsednik SK Cerknica **Franc Žnidaršič**, »ker so imeli posluš za naše načrte.«

Z nakupom snežnega topa in teptalca za sneg pa bo SK Cerknica po potrditvi rebalansa proračuna za leto 2020 pomagala tudi Občina Cerknica, ki je del sredstev po uspešni prijavi skupaj s Športno zvezo Cerknica in SK Cerknica dobila tudi na razpisu Fundacije za šport. »Podprli smo cilj kluba, da bi otroke, ne glede na to, kakšne so finančne zmožnosti

njihovih staršev, naučili smučati. Kot veste, na Občini Cerknica radi podpiramo dobre projekte in omogočamo boljše pogoje za razvoj športa,« je poudaril župan **Marko Rupar** in pri tem dodal, da sploh tiste, ki so do določene mere že finančno podprti z lastnimi sredstvi in donacijami in pri katerih klub proaktivno pristopa k izvedbi načrtov. Občina Cerknica bo za Centrom starejših Cerknica uredila še asfaltirano dovozno pot do strelišča, ki jo bodo lahko najmlajši varno uporabljali za trening na rolgah.

Ambiciozni načrti

Tudi načrti SK Cerknica so ambiciozni – center bo razsvetljen, saj bodo lahko le na tak način omogočili popoldanske treninge v zimskem času. Postavili bodo dva z lesom obita kontejnerja za potrebe trenerjev in članov. »Si pa želimo, da bi na bližnjem pobočju v prihodnje lahko uredili manjše smučišče, kjer bi naši najmlajši člani urili svoje prve zavoje,« razkrije Gašper Šemrov.

Kot poudari predsednik SK Cerknica Franc Žnidaršič, se bodo v biatlonskem centru v prostih terminih, ko ga ne bodo uporabljali za treninge, lahko rekreirali tudi ostali občani.

Župan Marko Rupar je posebej ponosen, da je Smučarski klub Cerknica kot prvi v širši regiji pristopil k razvoju biatlona, čeprav ima drugje panoga bistveno daljšo tradicijo. »Že večkrat so nam tudi očitali, da podpiramo samo določene športne panoge, s podporo omenjenemu projektu pa dokazujemo, da temu ni tako,« doda župan, ki se že veseli prihodnjih športnih uspehov SK Cerknica.

Varna pot v šolo

Ob začetku vsakega šolskega leta je veliko razigranih otrok, ki še ne poznajo nevarnosti v prometu. Zagotavljanje varnosti otrok v prvih septembrskih dneh je ena najpomembnejših nalog policije. Vozniki, poskrbimo, da bodo naši otroci na svoji šolski poti varni!

Na cestah veliko pogosteje kot med počitnicami srečujemo otroke, med njimi se številni v šolo podajo prvič. Skrb za tiste, ki prvič stopajo na šolske poti in ne poznajo nevarnosti, s katerimi se lahko srečajo na šolski poti in v vsakdanjem prometu, je izredno pomembna. Ob tem pa seveda ne smemo pozabiti tudi na učence, ki se po počitnicah vračajo v šole in so še razigrani.

Otroci so kot prometni udeleženci nepredvidljivi, prometne predpise si razlagajo po svoje (predvsem prometne znake, ki obveščajo o varni hoji). Prav tako ne zmorejo pravilno oceniti hitrosti in oddaljenosti bližajočega se vozila. Skrb za njihovo varnost je odgovornost drugih udeležencev v cestnem prometu. Otroci in mladoletniki spadajo v tako imenovano skupino šibkejših prometnih udeležencev, saj se zelo redko pojavljajo kot povzročitelji prometnih nesreč. Policisti voznike pozivamo, da so kot udeleženci v prometu

posebej pozorni na otroke. Še posebej v bližini vrtcev, šol, igrišč, parkirišč veljata posebna previdnost in prilagojen način vožnje.

Za večjo varnost otrok policisti staršem svetujemo, da ob začetku šolskega leta in tudi sicer čim več časa namenijo prometnovarnostni vzgoji otrok. Starši morajo preveriti, ali njihovi otroci poznajo in razumejo nevarnosti, s katerimi se lahko soočijo na sprehodu, v avtomobilu, na kolesu in šolski poti. Pri prevozu je treba otroke dosledno zavarovati z varnostnim pasom oziroma jih zavarovane prevažati na ustreznih sedežih. Predvsem pa je nujno, da starši z lastnim ravnanjem dajejo dober zgled otrokom.

V skladu z usmeritvami na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa policisti ob začetku vsakega šolskega leta izvajamo ustaljene dejavnosti v sodelovanju z različnimi društvi, organizacijami in prostovoljci.

» Varno pot v šolo in iz nje vsem otrokom želimo policisti Policijske postaje Cerknica.«

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

NOVO

Lahkih nog naokrog - z Megadomom!

VSE ZA POHODNIŠTVO
 ženske in moške pohodne hlače, pohodne majice, vetrovke, nogavice in čevlji, kape, pohodne palčke, pohodni nahrbtniki, termos steklenice.

MEGADOM PODSKRAJNIK • PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA • tel: 01/705 0 705
 ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • • www.megadom.si

KUPUJTE NA OBROKE • SUMMIT LEASING • NLB • DINERS OBROKI •

Vir: **Zavod Sopotniki**

S prevozom do tisoč želja

V akciji S prevozom do 1.000 želja bo Zavod Sopotniki ob pomoči Toyote Slovenija in Olimpijskega komiteja Slovenije uresničeval skrite želje starejših – omogočili bomo prevoze na morje, v skrite koticke naše dežele, na obiske k prijateljem iz mladosti ipd.

Ko smo ustanovili Sopotnike, smo imeli vizijo, da bomo starejše vozili na izlete in na lepše. Zaradi ogromne zasedenosti vozil nam čas ni dopuščal, da bi bilo izpolnjevanje skritih želja starejših del vsakodnevene storitve.

V poslanstvu in vrednotah smo se povezali z družbo Toyota Slovenija, Olimpijskim komitejem Slovenije in Slovenskim avtomobilskim grozdom (GIZ ACS). Sodelovanje družbe Toyota Slovenija in zavoda Sopotniki spada v kontekst pobude Mobilnost za vse (Mobility For All), s katero želi korporacija Toyota na globalni ravni osveščati javnost o pomenu demokratičnega dostopa do mobilnosti ne glede na kakršnekoli omejitve.

Za začetek plemenite pobude smo gospo **Marijo Žgavec** iz Čekovnika nad Idrijo peljali na izlet na Bled, nato pa še na obisk k vnukinji.

Na lep poletni dan je pozvonilo na njenih vratih. Pred njo pa ni stal nihče drug kot **Dejan Zavec**. Le kdo bi bil boljši šofer kot on. Dejan je borec v življenju in v ringu. Globoko v sebi pa nežna duša, polna empatije in ljubezni do soljudi. Predvsem pa je človek, ki rad uresničuje želje in drugim pričara prijetne trenutke. »Ko sem Dejana zagledala pred vrati, nisem verjela, da je vse to sploh res,« je nasmejana razlagala gospa Marija. Usedla sta se v srebrno športno terensko vozilo RAV4, Dejan za volan, gospa pa, kot se spodobi, na udoben zadnji sedež. In sta šla na pot. Slabi dve uri vožnje sta minili, kot bi mignil. »Pogovarjala sva se o vseh življenjskih skrivnostih,« je povedala gospa Marija. Na kosilu na Blejskem gradu so se dobili še s predsednikom družbe Toyota Adria **Kensukejem Cučijo**, direktorico GIZ ACS **Tanjo Mohorič** in direktorjem Zavoda za medgeneracijsko sodelovanje Sopotniki **Markom Zevnikom**.

Z omenjeno akcijo tako Sopotniki nadgrajujemo in še izboljšujemo svojo osnovno storitev brezplačnih prevozov za starejše.

Če imate starejši občani občine Cerknica kakšno skrito željo, vabljeni, da jo zaupate našemu koordinatorju **Gregorju Pokleki** na telefonsko številko 041 703 060.

Tako kot vedno do sedaj bomo nadvse veseli vašega klica. Naredili bomo vse, kar je v naši moči, da pomagamo in da izpolnimo vaše želje.

© arhiv Zavoda Sopotniki

Prostor za igro, druženje in učenje

Zavod Samostojen si, v okviru katerega že pet let deluje Večgeneracijski družinski center Cerknica, ki občanom ponuja raznovrstne vsebine, je bil letos uspešen na Javnem razpisu za izbor operacij za uresničevanje ciljev strategije lokalnega razvoja za Lokalno akcijsko skupino Notranjska, ki ga sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj.

V okviru projekta bo v septembru vzpostavljen Center za mlade (osnovnošolce) s počitniškim varstvom, ki bo deloval v novonastalem večnamenskem prostoru Osnovne šole Notranjski odred Cerknica (tj. prostor, kjer so bile do nedavnega garderobe za učence). Projektno partnerstvo sestavljamo partnerji z zasebnega, javnega in gospodarskega področja. Poleg Osnovne šole Notranjski odred Cerknica, ki nam je velikodušno dovolila uporabo prostora v popoldanskih urah in v okviru katere bo pri projektu sodelovala tudi strokovna delavka, je partner tudi lokalno podjetje Alpod, d. o. o., iz Podskrajnika. Veseli smo, da je podjetje, ki uspešno deluje že več kot 20 let in je v lanskem letu prejelo tudi naziv srebrna gazeta, podprlo našo projektno idejo. Pomagalo nam bo pri nakupu opreme za delovanje Centra za mlade in pri izvedbi učnih delavnic, vezanih na področje trga dela. Partner projekta je tudi mlado lokalno društvo Asvalt, ki bo v okviru projekta izvajalo različne delavnice s področja urbane kulture (hip hop, risanje grafitov, spoznavanje videoprodukcije, ustvarjanje elektronske glasbe, repanje).

Dejavnosti centra

Center za mlade si bo prizadeval za večjo socialno vključenost osnovnošolcev v regiji. Osnovnošolci že nekaj časa niso imeli na voljo prostora za kakovostno preživljanje prostega časa ob stalni prisotnosti odrasle osebe. S programom želimo premostiti to vrzel in mladim ponuditi prostor za učenje, druženje in igro. Center za mlade bo odprt vsak delovnik od 14.00 do 19.00. V tem času bodo lahko učenci naredili šolske obveznosti in se družili ob različnih športnih in namiznih igrah. Na voljo bodo mize za namizni tenis, ročni nogomet in zračni hokej, pikado, družabne igre in računalniki, povezani s tiskalnikom, ki bodo prvotno namenjeni opravljanju šolskih obveznosti. Prostočasne dejavnosti bomo povezovali z učnimi delavnicami uporabnih in praktičnih veščin (ogledi filmov s pogovori, delavnice praktičnih znanj, predstavitve poklicev). Osnovnošolcem bomo ob vnaprej določenih terminih nudili tudi učno pomoč. Enkrat mesečno bomo organizirali večerno varstvo (do 22.00), s čimer bomo staršem omogočili čas zase ob vedenju, da je za njihove otroke poskrbljeno.

Brezplačni obiski

V času šolskih počitnic bo v sklopu projekta organizirano počitniško varstvo za otroke prvih treh razredov. Prvi termin počitniškega varstva bomo izvedli že med jesenskimi počitnicami od 26. do 30. oktobra. O prijavah in ostalih pomembnih informacijah boste starši obveščeni prek

Center ima že logotip, ime pa mu bodo zbrali otroci.

Slivniških pogledov in novonastale Facebook strani Center za mlade Cerknica.

Obiskovanje Centra za mlade in počitniško varstvo bosta za otroke brezplačna. Pogoj bo le podpisana izjava staršev ali skrbnikov, da se strinjajo z otrokovo udeležbo. Izjave bodo otroci lahko dobili v Centru za mlade, na voljo pa bodo tudi pri vhodu v cerkniško šolo.

Center bomo uradno odprli 17. septembra, ko bodo otroci izbrali tudi ime zanj. Takrat bo zaživela tudi njegova Facebook stran. Dogodek zaradi zdravstvenih omejitev žal ne bo javnega značaja.

Partnerji projekta si želimo, da bi Center za mlade zaživel v najboljši možni luči in da bi imeli mladi nanj lepe spomine. To nam bo uspelo le v sodelovanju s starši in otroki. V predvidenih dveh letih delovanja bomo stremeli k temu, da bomo program sooblikovali skupaj z otroki in ga najbolj približali njihovim željam in potrebam, saj bi s tem lahko postal stalen del ponudbe dejavnosti za mlade v regiji.

Ob vsem zapisanem vas prosimo za razumevanje, saj obstaja možnost spremembe programa in dejavnosti zaradi morebitnih dodatnih ukrepov v zvezi s koronavirusom. Vabimo vas, da nam sledite na Facebook strani Center za mlade Cerknica, kjer boste obveščeni o vseh dodatnih informacijah, spremembah in tekočih dejavnostih projekta.

Vir: Lokalna akcijska skupina (LAS) Notranjska

Iz narave v kozmetiko

Kot nam je povedala Mihaela Klančar iz Društva za biološko dinamično gospodarjenje Notranjske, so se prosta mesta za drugi sklop študijskega krožka na temo začimb in zelišč v okviru projekta Z roko v roki do kakovostne prehrane zapolnila prej kot v enem dnevu.

V 30 urah krožka, konec maja in v juniju, so se udeleženci seznanili s postopkom izdelave domačega mila in nekaterih negovalnih izdelkov.

Namen različnih delavnic oziroma študijskih krožkov so bili posredovanje znanja o pomenu zdravega načina življenja, ozaveščanje o varovanju okolja in spodbujanje k samooskrbi ter skrbi za trajnostni razvoj okolja.

Na povabilo LAS Notranjska so člani Društva za biološko dinamično gospodarjenje Notranjske že v lanskem letu izvajali različne dejavnosti v Centru starejših Cerknica. Poleg tega so na več različnih šolah pomagali pri zasnovi visokih gred, hotelov za žuželke in pri oskrbi šolskih vrtov. »Tokratna delavnica je bila prvenstveno namenjena ranljivim skupinam, ženskam in brezposelnim, a so sprejeli tudi druge, ki jih tematika zanima,« je povedala **Mihaela Klančar**. Povpraševanja je bilo zelo veliko. Za naprej že pripravljamo malce večji pokriti prostor, ki bi omogočil izvedbo delavnic z večjim številom udeležencev.

Od zelišč do koristnih pripravkov

V prvem sklopu so udeležence seznanili z različnimi zelišči in začimbami, znanjem o njihovem nabiranju, predelavi in shranjevanju. S pomočjo destilatorja so izdelali kar 22 litrov hidrolata in 1,2 decilitra eteričnega olja sivke. Hidrolat in eterična olja nastajajo pri parni ali vodni destilaciji rastlin, uporabljamo pa jih za različne namene: med drugim pri izdelavi krem in drugih mazil, osvežilcev zraka, kopeli in mil.

V drugem sklopu študijskega krožka so junija kuhali še hidrolate iz mete in melise. Pripravke so uporabili za

© arhiv Društva za biološko dinamično gospodarjenje Notranjske

izdelavo naravnih mil in nekaterih negovalnih izdelkov za kožo. Mihaela Klančar je udeležencem pomagala s svojimi dolgoletnimi zeliščarskimi izkušnjami in znanjem.

»Po odzivu sodeč, velikemu zanimanju in zavzetosti udeležencev, menim, da je zagotovo smiselno podobne delavnice načrtovati tudi za naprej,« ocenjuje sogovornica. Zelišča so lahko dostopna prav vsem, če imamo možnost, pa jih lahko tudi nasadimo. Študijski krožek je bil del projekta Z roko v roki do kakovostne prehrane, ki ga izvajajo štiri LAS, in je sofinanciran iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Udeležba na delavnicah je bila brezplačna. Nadaljnje dejavnosti projekta in dogodke lahko spremljate tudi na spletni strani LAS Notranjska.

Vrt čutil in hranil

V Varstveno-delovnem centru (VDC) Postojna – enota Cerknica smo s fanti in dekleti v okviru prostočasne dejavnosti zelenega programa snovali in uredili Vrt čutil in hranil. Projekt bo trajal od junija do septembra, ko bo vrt dobil svojo končno podobo.

Ideja, namen čutilnega vrta je stimuliranje delovanja vseh človeških čutil: vida, sluha, vonja, okusa, otipa. Določeni elementi lahko stimulirajo tudi orientacijo v prostoru, gibalne sposobnosti. Opazovalec lahko v senzornem vrtu raziskuje, kako je hoditi po travi, kamenju, kako dišijo vrtnice, kako šelestijo drevesa ali kako mrzla je voda.

V projektu Vrt čutil in hranil združujemo različna znanja in spretnosti. Vključili smo različne dejavnosti, kot so izdelava škatel z zelišči, vrtna garniture, okrasitev loncev, vrtna umetnost, izobraževanje, zasaditev rastlin ...

Pri realizaciji projekta sta nam priskočili na pomoč podjetji LTGP in Jera mix. Iskreno se jima zahvaljujemo za podporo pri kakovostnejšem izvajanju zelenega programa v VDC Postojna – enota Cerknica. ■

© Emilija P. Martini

Avtorica: **Marija Hribar**

Jožef Žirovnik (1860–1941): ob 160. obletnici rojstva

Šolnik. Priznan sadjar in vrtnar. Predan rodoljub. Avtor knjižice z naslovom Cerknško jezero.

Rodil se je 10. avgusta 1860 v Kranju. Leta 1879 je končal učiteljske in že kot 24-letni mladenič prišel za učitelja v Begunje pri Cerknici. V šolskem letu 1885/86 je v skladu z navodili preoblikoval enorazrednico v dvorazredno ljudsko šolo in postal nadučitelj. Od leta 1890 do upokojitve 1922 je bil nadučitelj v Gorjah. Umrl je 18. februarja 1941 v Ljubljani, pokopan pa je na Bledu.

O tem, da mladi Jožef (Josip) Žirovnik ni izgubljal časa, ko je prišel na Notranjsko, govori podatek, da je že takoj januarja 1884 vstopil v cerknško Narodno čitalnico kot odbornik. Naslednje leto se je v časopisu Slovenski narod oglasil iz Begunj pri Cerknici in se v imenu odbora Bralnega društva zahvalil darovalcem, ki so omogočili veselico s tombolo »v prid revne šolske mladine«. Časopis Slovenec je leta 1886 objavil vest, da so na Menišiji ustanovili Podružnico sv. Cirila

in Metoda; med izvoljenimi v načelstvu je tudi zapisnikar nadučitelj Josip Žirovnik. Prav tako je bil leta 1887 izvoljen v odbor cerknške Narodne čitalnice, ki mu je predsedoval glasbenik Fran Gerbič. Sodeloval je pri publikaciji Logaško okrajno glavarstvo s predstavtivijo Begunj, izšla je leta 1889; pri učiteljih je navedel tudi brata Janka Žirovnika, ki je v Begunjah poučeval med letoma 1877 in 1880. Udeleževal se je tudi pri strokovnem glasilu Učiteljski tovariš. Jožef Žirovnik je bil priznan sadjar; leta 1888 so v Slovincu zapisali, da je »zbral in razstavil lepo sadje iz svojega šolskega okraja«. Oktobra 1888 je dobil nagradi »častno darilo v denarji« v skupini sveže sadje in bronasto svetinjo za šolsko vrtnarstvo.

Leta 1898 je pri Slovenski matici kot enajsti zvezek Zabavne knjižnice izšla lepo oblikovana knjižica z naslovom Cerknško jezero, ki jo je »pisal Jožef Žirovnik, nadučitelj v Zgornjih Gorjah«. Publikacija poleg vinjet prinaša pet črno-belih fotografij, dodan pa je tudi zemljevid Cerknškega jezera in njega okolice, ki ga je napravil Albert Sič (Sitsch); delo je izšlo v 3200 izvodih. Poleg kratkega uvoda so v knjižici še tri poglavja; prvo, najobširnejše, je opis Cerknškega jezera in okolice, podal je »popis resničnih vodnih razmer o Cerknški kotlini«, dotoke, »vodo dajoče jame«, požiralnike, vse pa prepletel z zgodbami, ki so bile takrat še žive med ljudmi; v drugem poglavju opisuje predvsem ribe, race ter lov; v tretjem pa je prvič objavljena pripoved o nesrečni ljubezni med Štebrčanom in karlovško gospodično.

Kljub temu da Žirovnik ni nikjer navedel, da je njegovo delo znanstveno oziroma »moderna zemljepisna monografija«, so ga ostro napadli in kritizirali, najbolj naravoslovec in geolog Ferdinand Seidl v Ljubljanskem zvonu (1899). Seidlova kritika je bila uničujoča, saj Žirovnik od leta 1899 do svoje smrti 1941 ni objavil ničesar več.

Leta 1991 je delo ponovno ponatisnilo Društvo notranjskih kulturnikov »Krpan« v nakladi 1000 izvodov, kar je hvalevredno delo. V spremni besedi iz ponatisa je navedeno, »da se je Žirovnik premočno oprl na Valvasorja in Steinberga in tudi na pisanje Hinka Dolenca, tako da gradivo, ki ga je objavil po večini ni izvorno in novo. Bistveno težje napake odkrijemo, če presojamo knjigo z naravoslovne plati ... saj se je opiral na stare pisce in celo – na lastno sklepanje in fantazijo. Delo, ki je bilo že ob izidu izrazito zastarelo, pomanjkljivo in zavajajoče napačno ...«

Torej čez malo manj kot sto let od izida lahko beremo novodobno kritiko Žirovnikovega dela. Postavlja se vprašanje, zakaj bi delo, ki je po zgornjih navedbah tako malo vredno, sploh ponatisnili. In kako to, da od Kunaverja (1961) dalje ni strokovnjaka, ki bi napisal sodobno knjigo o Cerknškem jezeru.

© Domoznanski arhiv Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica

Avtorica: **Kristina Kebe**

Z Valvasorjem po Notranjski

Obsežno polihistorško delo Janeza Vajkarda Valvasorja Slava vojvodine Kranjske (1689) zajema 15 knjig, vezanih v štiri zvezke, ki skupaj obsegajo 3532 strani, 24 prilog in 528 bakrorezov med besedilom. Še danes to delo uvrščamo med najpomembnejša dela o Kranjski.

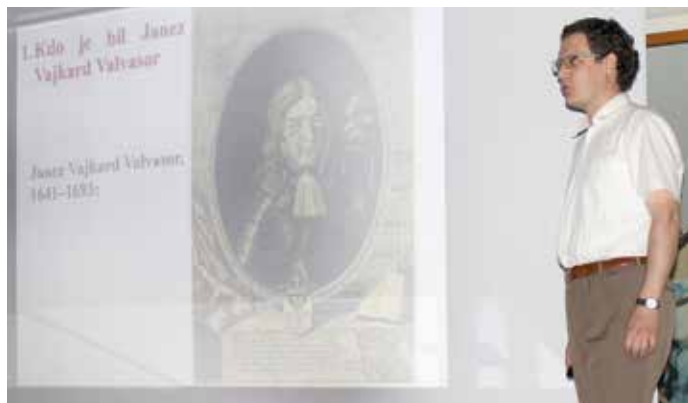
»Med vsemi naravnimi raritetami dežele Kranjske imam za najbolj čudovita in nenavadna tri jezera; kajti so zdaj vidna, zdaj nevidna, čeprav na različni način in v različnem pomenu. ... Prvo ... se da ugledati približno na gori Mokrc (Mokriz), v Mokrškem gozdu; drugo v Velikem Ribniškem gozdu. ... Tretje jezero pa, ki se za določen čas postavlja na ogled in se potem izmakne, je naravno, namreč Cerknjiško jezero, ki ga lahko z vso častjo tituliramo kot rariteto med jezери in pravi čudež narave. Zato je tudi steklo skozi pero tako številnih piscev ... in so ga ti postavili med najodličnejše kuriozitetne vodá ...« (Čast in Slava vojvodine Kranjske, 2009, IV. knjiga, 619).

Tako je polihistor Janez Vajkard Valvasor v svoji četrti knjigi Slava vojvodine Kranjske (1689), kjer opisuje naravne redkosti dežele Kranjske, začel z opisom Cerknjiškega jezera. Slavo vojvodine Kranjske je temeljito preučil **doc. dr. Žiga Zwitter** s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Dr. Zwitter je univerzitetni diplomirani zgodovinar in profesor geografije, doktor znanosti s področja zgodovinopisja. V svojem strokovnem in raziskovalnem delu je med drugim pripravil tudi spremno študijo v Studia Valvasoriana »Okolje na Kranjskem v 17. stoletju po Slavi vojvodine Kranjske«.

Valvasor in Cerknjiško jezero

Prav iz tega razloga smo ga z največjim veseljem pa tudi zanimanjem povabili v Zavod Jezerski hram na Dolenje Jezero, kjer je imel 26. junija predavanje z naslovom Valvasor in Cerknjiško jezero. Poleg svojih dognanj je v predavanju strnil zadnja spoznanja o Valvasorjevem izobraževanju in delu, do katerih je prišel predvsem **izr. prof. dr. Boris Golec**. Dr. Žiga Zwitter je predstavil Valvasorjevo dožemanje Cerknjiškega jezera in kraškega podzemlja in kako so na podlagi skic v Valvasorjevi grafični delavnici nastali bakrorezi, med drugim topografska upodobitev Cerknice z jezerom. V kontekstu zgodovinskega obdobja in časa, v katerem je Valvasorjevo delo nastalo, pa tudi lažje razumemo nekatere njegove, za današnji čas nenavadne, opise velikanskih rib, črnih rac pa tudi čarovništva. Dr. Zwitter nam je predstavil tudi pismo slavnega angleškega astronoma Edmunda Halleyja Valvasorju, v katerem mu je na začetku leta 1688 sporočil, da ga zaradi zaslug na podlagi pristnega in natančnega opisa Cerknjiškega jezera pozdravlja kot člana Kraljeve družbe v Londonu, najstarejše in najuglednejše angleške znanstvene akademije. Ko bi Valvasor to pismo, ki ga ni doseglo, prejel, bi se Slava vojvodine Kranjske uvodoma kitila tudi s hvalnico izpod peresa angleške znanstvene smetane.

Dogodek se je odvijal v okviru partnerskega projekta Lokalne akcijske skupine (LAS) Notranjska Z Valvasorjem po Notranjski, kjer v partnerstvu Zavoda za ohranjanje naravne in kulturne

arhiv Jezerskega hrama

dediščine Jezerski hram, Občine Bloke, Društva ljubiteljev Križne jame, Društva dolomitne lutke in Zavoda Ars Viva nastaja nov tematski produkt z dodano vrednostjo. Produkt se oblikuje na podlagi razvoja novih inovativnih storitev, ozaveščanja in izobraževanja ter mreženja turističnih ponudnikov v turizmu. Nove storitve temeljijo na zgodovinski osnovi, interpretaciji Valvasorjevega dela Slava vojvodine Kranjske.

OBLAZNENO POHÉTVO

Sedežne garniture po meri
Klasične in moderne oblike
SLOVENSKA KAKOVOST
Hitri dobavni roki

-20%

na sedežne garniture
PO NAROČILU

www.sedezne-stepp.si

RAZSTAVNI SALON
IC Podskrajnik 30
Cerknica

01/ 70 58 031
051 444 602
stepp@siol.net

Poletje čas za visokogorje

Letni program izletov, sprejet na občnem zboru, spreminjamo in izvajamo skladno z določili Nacionalnega inštituta za javno zdravje. V mesecu juliju smo izvedli dva izleta v visokogorje.

19. julija smo turo začeli na makadamski cesti nad Rudnim poljem. Sledil je krajši odsek poti po brezpotju do priključka na markirano pot, ki vodi z Rudnega polja na Triglav. Po uri in pol hoje smo prispeli na Studorski preval (1892 m), ki je izhodišče za vzpone na dvatisočake. Pristop na Ablanco (2004 m) si je ogledal vodnik in ugotovil, da je erozija odnesla del poti na ključnem prehodu in bi bilo tveganje za vzpon preveliko. Smo pa začeli vzpon na Veliki Draški vrh (2243 m). Pot sicer ni markirana, jo pa uporablja veliko planincev, zato bi bilo dobro obrezati ruševje in jo narediti prijaznejšo. Zgornji del poti poteka po odprtem svetu, žal pa so razglede zakrivali nizki oblaki. Postanek na najvišjem vrhu naše ture ni bil dolg, le

za okrepcilo, saj spreminjajoče se oblačne gmote ni bilo za podcenjevati. Sledil je sestop po Slovenski geološki poti z nekaterimi zahtevnimi odseki, delno z varovali, vse do prihoda na Srenjski preval (1959 m). Mali Draški vrh (2132 m)

je bil zastrt z oblaki, zato smo ga izpustili in se usmerili na Viševnik (2050 m), na katerem je bilo jasno in sončno vreme. Po daljšem postanku smo sestopili po lovski nemarkirani poti in le nekaj metrov pred vozili začutili prve kapljice dežja.

Druga julijska tura je bila dvodnevna, saj je šlo za brezpotje in zahtevno prečenje od Mišelj vrha do Mišeljskega konca nad planoto Hribarice. Izhodišče je bilo na parkirišču, ki je tudi konec ceste za Planino Konjščico (1438 m), kamor smo prispeli po polurni hoji. Nadaljevali smo čez Studorski preval in po razgledni poti po pobočju Tosca do Vodnikovoga doma (1817 m), kjer smo prespali. Naslednji dan je bilo sončno vreme dober obet za nadaljevanje. Po zajtrku smo najprej sestopili na travnike Malega polja (1664 m) in sledili markacijam proti Planini v Lazu. Nad zapuščeno Planino pod Mišelj vrhom smo zapustili markirano pot, naprej pa so smer narekovali »možički«. Kamni, postavljeni drug na drugem, so nam dajali znak, da smo na pravi poti. Tako je bilo vse do roba gore, od koder smo se po tehnično zahtevnejšem odseku povzpeli na Mišelj vrh (2350 m). Pogled proti vrhu Mišeljski konec pokaže razsežnost te posebne planinske verige, ki poteka vzporedno z verigo Triglava, zato je prav lepo videti množice planincev na očaku. Na naši poti pa mir, razgled, gorsko cvetje. To je gora, ki ni za vsakogar, saj prečenje cele verige zahteva dobro orientacijo in znanje prostega plezanja. Osvojili smo Mišeljski konec (2464 m) in se po severnih pobočjih, mimo snežnih zaplat, spustili na markirano pot in naprej proti Koči na Doliču (2151 m). Po daljšem postanku smo sestopili po Velški dolini do Sirarne na Velem polju. Kljub temu da smo tega dne hodili dvanajst ur, smo bili le prijetno utrujeni in zadovoljni, da nam je uspelo izpeljati izlet v muhastem vremenu.

Stran ureja: **Notranjski regijski park (NRP)**

Monitoring rastja

📷 Jošt Stergaršek

Notranjski regijski park skrbno spremlja, kaj se z rastjem na Cerkniskem jezeru dogaja po obnovi nekdanjih okljukov in podaljševanju struge Stržena za štiri kilometre. Renaturacijo izvaja v okviru projektov LIFE Stržen in Kras.Re.Vita, ki ju sofinancirata Evropski sklad za regionalni razvoj in Republika Slovenija. Kako bo uspevalo rastlinje in kako si bo opomogel ekosistem po posegu, bo strokovna ekipa NRP ugotovila z natančnim in rednim spremljanjem posameznih kvadrantov tega ogromnega območja, ki se ponaša z izjemno bogato floro in favno. Dejavnosti je ekipa začrtala sredi avgusta.

Dela so zahtevala uporabo težke gradbene mehanizacije, posledično pa so nastale mehanske poškodbe tal in s tem spremembe v vegetacijskem pokrovu na nekaterih delih obravnavanega območja (npr. območja prevozov izkopanega materiala in začasna odlagališča izkopanega materiala). A brez mehanizacije bi bila obnova nekdanjih okljukov Stržena praktično nemogoča. Poškodovano rastje si bo zagotovo opomoglo. Koliko časa bo narava potrebovala za obnovo, bomo spremljali z rednim preverjanjem stanja popisnih ploskev. V parku na podlagi izkušenj uspešno izvedenih posegov na vodotokih Goriški Brežiček in Tresenec izpred let predvidevamo, da bodo rastline, ribe, raki, ptiči, žuželke in ostali vodni ter obrežni organizmi po končani obnovi največje ponikalnice na Cerkniskem polju dobili več prostora za življenje in vzgojo mladičev, s čimer se bo njihova populacija povečala. ■

Parcele za kosca

📷 Izak Hribar Meden

Primerjava povprečij padavin v zadnjih 50 letih pokaže, da se spomladanska, poletna in zimska povprečja padavin na območju Cerkniskega polja zmanjšujejo. Letošnje poletje pa je nekaj čisto posebnega, saj je postreglo z veliko padavinami, kar našemu delu na evropskih projektih povzroča nemalo težav. Konec julija smo sklicali sestanek z izvajalci renaturacije na Belem bregu in bili prepričani, da bomo 1. avgusta nadaljevali z lani začetim izkopom stare struge Stržena in zasuli star kanal. Vodostaj Stržena na Gorenjem Jezeru se je v dneh od 1. do 4. avgusta z 52 cm (kar bi omogočilo nadaljevanje zemeljskih del) dvignil za več kot 150 cm – na 203 cm.

To pa ni edina dejavnost, pri kateri nam jo je voda zagodla. Tudi obnova zemljišč, ki smo jih odkupili, da bi uredili življenjsko okolje za ptičja kosca, in ležijo v osrčju polja, bo morala počakati. Strojna košnja je popolnoma nemogoča, a kljub temu naši terenski delavci območje urejajo tam, kjer je možno – na obrobju polja, v bližini nasipa na Gorenjem Jezeru, delno pa tudi na Dolenjskih Blatah. Lesno zarast je park v celoti odstranil že z nekaj parcel, kar izboljšuje razmere za kosca. Ptico s prav posebnim oglašanjem, ki spominja na brušenje kose, si v parku prizadevamo ohraniti, saj ob vsakoletnem popisu ugotavljamo, da njena populacija na Cerkniskem jezeru narašča, medtem pa drugje, predvsem na Ljubljanskem barju, kjer je kosci kraljeval še pred desetletjem, izginja. Razloga sta intenzivno kmetijstvo in slabo gospodarjenje z zemljišči. Notranjskemu regijskemu parku pri izboljševanju koščevega bivalnega prostora močno pomaga sofinanciranje s strani Evropske unije iz sklada za regionalni razvoj in Republike Slovenije v okviru projekta Kras.Re.Vita. ■

Vode v jezeru še in še, renaturacija: nasvidenje, prihodnje leto!

Letos imamo neobičajno deževno poletje. Na Cerkniskem jezeru smo priča za ta letni čas izjemno visokemu vodostaju. V prvih dneh avgusta, ko bi na območju Ključev morali nadaljevati dela na vodotoku Stržen, je avtomatski merilnik na Dolenjem Jezeru kazal kar 295 centimetrov! Voda sicer počasi upada, a prepočasi, da bi lahko nadaljevali z renaturacijo, ki je financirana iz projekta LIFE Stržen. Dela bomo lahko nadaljevali šele poleti 2021. ■

📷 Eva Kobe

Izberi trajnostno mobilnost!

Trajnostna mobilnost temelji na načelih trajnostnega razvoja. V praksi to pomeni, da daje prednost hoji, kolesarjenju, uporabi javnega potniškega prometa, vpeljavi alternativnih goriv in podobno.

Zamenjava netrajnostne mobilnosti s trajnostno pozitivno prispeva k našemu zdravju, okolju in blaženju podnebnih sprememb; pomemben je tudi prispevek k večji energetski učinkovitosti in manjši odvisnosti od fosilnih goriv. Onesnažen zrak povzroča prezgodnjo umrljivost, razvoj bolezni srca in ožilja, pljučnega raka, sladkorne bolezni in astme. Zanimiv je podatek, da tako v Evropi kot v Sloveniji letno več ljudi umre zaradi prometnega onesnaževanja kot zaradi prometnih nesreč. Vpliv na zdravje se pokaže tudi pri zmanjšani fizični dejavnosti, saj ljudje vse manj pešočimo in kolesarimo. Prekomerna teža postaja bolezen modernega časa. Trajnostne oblike prometa imajo veliko manjši negativni vpliv na okolje, imajo pa pozitiven vpliv na naše zdravje.

Hoja je najnaravnejša oblika premikanja, ki je primerna za krajše razdalje (do dveh kilometrov). V občini Cerknica je po podatkih Celostne prometne strategije druga najpogosteje uporabljena oblika mobilnosti, takoj za osebnim avtomobilom. Hoja znižuje krvni tlak, pospešuje presnovo, izboljšuje spanec, pomaga v boju proti stresu, pomaga ohraniti zdravo telesno težo, izboljšuje počutje in še bi lahko naštevali. Pojdimo torej na drug konec vasi, do bližnje trgovine ipd. – peš! Morda bo okoljski učinek enega sprehoda majhen, bo pa zato pomembnejši pozitiven vpliv na zdravje in počutje.

Za spodbujanje hoje je zelo pomembno, da so sprehajalne poti varne, privlačne in povezane. Marsikje v Sloveniji so dostopnost za pešce že prepoznali kot enega ključnih ciljev urejanja mobilnosti v urbanih središčih (npr. Kamnik, Ptuj, Ljubljana ...). Spodbujanje hoje pa je tudi eden izmed strateških ciljev Celostne prometne strategije občine Cerknica.

Kolesarjenje je poceni in okolju prijazna oblika trajnostne mobilnosti, ki je najprimernejša za premagovanje razdalj do petih kilometrov, in tudi oblika rekreacije. Kolesarjenje krepi srce, zmanjšuje tveganje za nastanek bolezni srca in ožilja, zmanjšuje stres, pomaga ohraniti zdravo telesno težo in vzdržljivost. V nekaterih evropskih mestih je kole-

sarjenje zelo priljubljeno (Kopenhagen, Bolzano, Ljubljana ...), v občini Cerknica pa je po pogostosti rabe na tretjem mestu. Kolo ima, tako kot hoja, večjo vlogo le v gostejše poseljenih območjih. Dnevno kolesarjenje mladih v šolo mora biti varno in podprto z infrastrukturo, kot so kolesarske steze in parkirne površine. Potencial kolesarjenja v občini Cerknica postane precej večji, če prepoznamo njegovo turistično vlogo.

Urejanje kolesarske infrastrukture in pogojev za hojo je domena občinske politike, zato je prav, da je teden mobilnosti ob načrtovanih dejavnostih in dogodkih predvsem priložnost, da se zazremo v stanje pogojev za hojo in kolesarjenje v domačem okolju, da se pogovorimo in ugotovimo, v čem smo pri podpori trajnostne mobilnosti uspešni in kje potrebujemo dodatne spodbude. Premalo se zavedamo, da trajnostna mobilnost prinaša višjo kakovost življenja na lokalni ravni (večja prometna varnost, zagotavljanje mobilnosti vsem socialnim skupinam, nižji stroški mobilnosti, manjši stres ...). K doseganju teh ciljev stremi tudi Občina Cerknica.

Avtorica: **Danijela Strle**

Evropski teden mobilnosti 2020

Občina Cerknica se letos pridružuje občinam organizatorkam Evropskega tedna mobilnosti! Dogodek se vse od 1998, ko je bil kot »Dan brez avtomobila« prvič organiziran v Franciji, sedaj vsako leto odvija od 16. do 22. septembra.

Za vse sodelujoče je Evropski teden mobilnosti odlična priložnost, da pokažemo svoja prizadevanja za varstvo okolja. Dejavnosti letošnjega Evropskega tedna mobilnosti bodo potekale pod geslom »Izberi čistejši način prevoza!«. Občina Cerknica bo z namenom promocije trajnostnih oblik mobilnosti pripravila različne dogodke in aktivnosti.

Dogodki se bodo izvajali na več lokacijah v Cerknici. V tednu od 16. do 22. septembra tri parkirišča ne bodo namenjena parkiranju osebnih avtomobilov, ampak bo njihova raba spremenjena in namenjena igri, sprostitvi, likovnim delavnicam, bralnim uricam ipd. Vse občane vabimo, da se nam pridružite na Taboru, pri Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica in Zdravstvenem domu Cerknica.

Za vse tiste, ki se težje odločite za premagovanje krajših razdalj s hojo, pa bomo na več kot petnajstih lokacijah zarisali talne označbe. S tako imenovanimi Peš kažipoti bomo podali informacije o razdaljah in času hoje, ki ga potrebujemo, da opravimo pot med posameznimi lokacijami v naseljih Cerknica, Begunje in Rakek. Naš namen je, da s podanimi informacijami občane spodbudimo k uporabi trajnostnih oblik mobilnosti. Opustimo uporabo osebnega

avtomobila za premagovanje krajših razdalj in ne obremenjujmo okolja po nepotrebem! O pozitivnih vplivih uporabe trajnostnih oblik mobilnosti bodo vse občane in druge mimoidoče opozarjale in spodbujale tri informacijske table.

Natančen program dogodkov bo objavljen na spletni strani www.cerknica.si, aplikaciji Občina Cerknica in na Facebook strani ETM Cerknica 2020.

Pri izvedbi Evropskega tedna mobilnosti bodo poleg zaposlenih na Občini Cerknica sodelovale tudi druge organizacije, še posebej pa bodo aktivno sodelovali Osnovna šola Notranjski odred Cerknica, Vrtec Martin Krpan Cerknica, Notranjski regijski park, Zavod Sopotniki, Zavod za medgeneracijsko sodelovanje in podjetje Envirodual, trajnostno okoljsko in energetske upravljanje, raziskave in izobraževanje, d. o. o.

Vabljeni k izvajanju dejavnosti Evropskega tedna mobilnosti 2020! In ne pozabimo – izberimo čistejši način prevoza tudi po zaključku dejavnosti in bodimo trajnostni čez celo leto.

Najdete nas tudi po ključnikih: #trajnostnamobilnost, #evrospkitedenmobilnosti, #samo1planet, #care4climate in #sptm.

15

let

TEČAJ DRUŽABNIH PLESOV ZA PARE IN POSAMEZNIKE

17.30 - 19.00 - začetna skupina

19.00 - 20.30 - nadaljevalna skupina

20.30 - 22.00 - napredna skupina

Za vse tiste, ki bi se radi stisnili, se zavrteli ali vsaj 1x tedensko prebili uro in pol v tesnem objemu svojega partnerja...

Tečaj je namenjen parom in posameznikom, ki bi se želeli naučiti, izpopolniti ali na hitro obnoviti plesno znanje.

PRIČNEMO V SOBOTO 26. SEPTEMBRA

DVORANA POD NLB V CERKNICI

www.evora.si | info@evora.si | 041 218 212

Vpisi potekajo
cela šolska leta.
V kolikor se za vpis
ne odločite, je prva
vaja brezplačna.

Avtor križanke: **Vladimir Milovanović** (Najeto pero)

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na e-naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **20. septembra**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke – **Kmetija Mihelčič iz Grahovega**.

- 1. nagrada:** bon v vrednosti 10 evrov;
- 2. nagrada:** bon v vrednosti 5 evrov;
- 3. nagrada:** bon v vrednosti 5 evrov.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku oktobra.

Nagrajenci julijske številke, nagrade podarja Notranjski študentski klub iz Cerknice, so:

- 1. nagrada:** majica, nogavice, bidon in kemični svinčnik – **Majda Urbas**, Martinjak 2 a, 1380 Cerknica;
- 2. nagrada:** majica in kemični svinčnik – **Irena Jernejčič**, Primšarjeva ulica 11, 1380 Cerknica;
- 3. nagrada:** nogavice in kemični svinčnik – **Ivo Klobučar**, Partizanska 14 a, 1381 Rakek.

Nagrajenci bodo nagrade dobili po pošti.

						Glasiło Občine Cerknica	ZVENEČNOST, ODMEVNOST	AMERIŠKI IGRALEC (JOHNNY)	PERIODIČNO GIBANJE	PRIPRAVA ZA VKLOP EL. NAPRAV	Slivniški pogledi	VŠITEK (REDKO)	ZASAJANJE RASTLIN NA VEČ MESTIH	NOVINAR ŠTAKUL	KAR NANESE VETER
						PADEC NA SPOLZKI PODLAGI					Vranji samec				
						NEMŠKI SLIKAR (PHILIPP)					SMEŠNICA GESLO, VODILO				
						LEP POGLED NASVET									
						REKANA PELOPONEZU									
								ZMAGA PRI SAHU				NEM. FILOZ. (GEORG)			
								GR. BOGINJA ZMAGE				ŠKOT. RAZISK. (JOHN)			
									PLEMIŠKI NASLOV					TEKAČ MARATONA	ENAJSTKA
									MOLITEV V BUDIZMU						
												KARIB. PES. CESAIRE			
												FR. IGRALLEC (JEAN)			
										</					

V SEPTEMBRU ...

Evropski teden mobilnosti

🕒 Od 16. do 22. septembra
 ✨ Različne lokacije v občini Cerknica
 🏠 Občina Cerknica

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

🕒 V septembru in do konca šolskega leta prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilna slikanica.
 🏠 Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica z enotami

Karate klub Cerknica

Vpisi novih članov v septembru.
 Treningi bodo pod vodstvom Andreja Trontlja (041 754 726) potekali ob torkih in četrtnih, pod vodstvom Matica Jadriča (040 737 899) pa ob ponedeljkih in sredo. Za več informacij se obrnite neposredno na trenerja.
 🏠 Karate Klub Cerknica

Telovadba z Gordano

🕒 Vsak ponedeljek in petek v dveh skupinah po največ šest udeležencev. Prijave na družinski.center.cerknica@gmail.com.
 🕒 18.00, 20.00
 ✨ in 🏠 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Od 10. junija do 10. septembra

Poletavci – poletni bralci 2020
 Pol ure branja na dan prežene dolgčas stran
 🕒 Za šolarje od sedmega leta dalje
 🏠 KJUC in Mestna knjižnica Ljubljana

Od 31. avgusta do 18. septembra

Cilji trajnostnega razvoja: izobraževalna mobilna razstava
 🕒 V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek
 🏠 KJUC in Slovenska karitas

Do 30. septembra

Območna razstava regijskega razpisa V objemu zvoka in slike
 🕒 V času urnika knjižnice
 ✨ KJUC
 🏠 KJUC in OI JSKD Cerknica

Od 21. septembra do 10. oktobra

Ptice naših krajev: razstava mozaikov
 🕒 V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek
 🏠 KJUC in KD Rak Rakek

Do 3. oktobra

Naravne in druge nesreče v filateliji
 Marinka Cempre Turk – razstava znamk

🕒 V času urnika knjižnice
 ✨ V razstavnih vitrinah cerkniške knjižnice
 🏠 KJUC

Sobota, 5. september

Jadralka
 Projekcija filma
 🕒 Vstopnina: 4 €
 🕒 20.30
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Sreda, 9. september

Dežela žensk
 Projekcija filma
 🕒 Vstop prost
 🕒 20.30
 ✨ KD Cerknica
 🏠 KD Cerknica in Slovenska filantropija

Četrtek, 10. september

Montessori urice za najmlajše
 Predstavitvena delavnica, ki jo bo vodila Katarina Drobnič Sterle.
 🕒 Največ 15 udeležencev, prijave na družinski.center.cerknica@gmail.com.
 🕒 17.30
 ✨ in 🏠 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Četrtek, 10. september

Bronja Žakelj: Belo se pere na devetdeset
 Predstavitve knjige
 🕒 Vstop je prost ob predhodni prijavi v knjižnici (01 709 10 78). Število obiskovalcev omejeno.
 🕒 18.00
 ✨ KD Cerknica
 🏠 KJUC in KD Cerknica

Sobota, 12. september

Kric krac, to sem jaz!
 🕒 10.00
 🕒 Predstava za polhkove abonente
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Sobota, 12. september

Poslušanje rukanja jelenov v naravi
 🕒 Organizatorji priporočajo primerna oblačila, obutev in naglavno svetilko. Potrebna je predhodna najava na 041 632 153 (Gašper) ali info@krizna-jama.si.
 🕒 21.00
 ✨ Parkirišče pri Grča baru v Martinjaku
 🏠 Društvo ljubiteljev Križne jame

Nedelja, 13. september

Piaf, Edith Piaf
 🕒 Predstava za gledališke abonente
 🕒 20.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Sreda, 16. september

Naravno in celostno nad prehlade
 Predavanje Adriane Dolinar
 🕒 Največ 15 udeležencev, prijave

na družinski.center.cerknica@gmail.com
 🕒 18.00
 ✨ in 🏠 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Četrtek, 17. september

Bog obstaja, ime ji je Petrunija
 Projekcija filma
 🕒 Vstopnina: 4 €
 🕒 20.30
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Sobota, 19. september

Žogica Marogica
 🕒 Predstava za polhkove abonente
 🕒 10.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Sreda, 23. september

S hrano do dobrega imunskega sistema
 Pogovor z dr. Nado Rotovnik Kozjek
 🕒 Največ 15 udeležencev, prijave na družinski.center.cerknica@gmail.com
 🕒 19.00
 ✨ in 🏠 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Četrtek, 24. september

Pletemo rožnato
 Srečanje skupine, ki izdeluje pletenine za Rožnati oktober
 🕒 Največ 15 udeležencev, prijave

na družinski.center.cerknica@gmail.com
 🕒 18.00
 ✨ in 🏠 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Petek, 25. september

Rožnate urice
 Druženje bolnikov z izkušnjo raka
 🕒 Največ 15 udeležencev, prijave na družinski.center.cerknica@gmail.com
 🕒 20.00
 ✨ in 🏠 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Sobota, 26. september

EMA
 Projekcija filma
 🕒 Vstopnina: 4 €
 🕒 20.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Organizatorji si pridružujejo pravico do spremembe programa zaradi morebitnih sprememb epidemiološke slike in priporočil ter uredb Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) glede izvedbe prireditev.

LEGENDA:
 🕒 Informacije 🕒 Kdaj
 ✨ Kje 🏠 Organizator

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerknica in bodi obveščen o dogajanju!

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI
 16.–22. SEPTEMBER 2020

Izberi čistejši način prevoza!

Notranjska

PRIČNEMO 7. septembra

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA
16.30 - 17.15 PLESNI VRTEC 3 - 5 let	16.00 - 17.30 HIP HOP PIONIRJI 8 - 12 let	16.00 - 17.30 BREAK DANCE 8 let +	16.00 - 17.30 HIP HOP PIONIRJI 8 - 12 let		* tematske rojstnodnevne zabave *
17.30 - 19.00 HIP HOP MLADINCI 13 let +	17.30 - 18.30 POP MIX 6 - 7 let	17.30 - 19.00 JAZZ BALET 8 let +	17.30 - 18.30 POP MIX 6 - 7 let	* tematske rojstnodnevne zabave *	17.30 - 19.00 DRUŽABNI PLESI začetna skupina
19.00 - 20.00 HIP HOP ZA MAME IN DAME	18.30 - 19.30 HIP HOP ZA MAME IN DAME	19.00 - 20.00 FUNKCIONALNA VADBA 1 <i>pričnemo 16. 9. 2020</i>	18.30 - 20.00 HIP HOP MLADINCI 13 let +	19.00 - 20.00 FUNKCIONALNA VADBA 1	19.00 - 20.30 DRUŽABNI PLESI nadaljevalna skupina
	20.00 - 21.00 ZUMBA	20.00 - 21.00 FUNKCIONALNA VADBA 2 <i>pričnemo 16. 9. 2020</i>	20.00 - 21.00 ZUMBA	20.00 - 21.00 FUNKCIONALNA VADBA 2	20.30 - 22.00 DRUŽABNI PLESI napredna skupina

BREAK DANCE

Sreda
od 16.00 do 17.30
8 let +

NOVO

**DRUŽABNI PLESI
za posameznike
in pare**

*pričnemo v soboto
26. 9. 2020*

**TEMATSKE
ROJSTNODNEVNE
ZABAVE**

Petek, sobota,
nedelja

DVORANA POD NLB V CERKNICI

www.evora.si | info@evora.si | 041 218 212

Vpisi potekajo celo šolsko leto. V kolikor se za vpis ne odločite, je prva vaja brezplačna.